

2009. KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE**AS Tallinna Lennujaam**

Ärinimi:	AS Tallinna Lennujaam
Äriregistri kood:	10349560
Juriidiline aadress:	Lennujaama tee 2 11101 Tallinn Eesti Vabariik
Telefon:	+372 6 058 701
Faks:	+372 6 058 333
E-post:	administration@tl.aero www.tallinn-airport.ee
Audiitor:	AS PricewaterhouseCoopers
Majandusaasta algus:	01.01.2009
Majandusaasta lõpp:	31.12.2009

Sisukord

Sisukord	2
KONTSERNI LÜHISELOOMUSTUS JA KONTAKTANDMED	4
TEGEVUSARUANNE	5
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	16
Juhatuse kinnitus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele	16
Konsolideeritud bilanss	17
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	18
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	19
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	20
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	21
Lisa 1. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	21
Üldine informatsioon	21
Kokkuvõtte olulisematest arvestus- ja aruandluspõhimõtetest	21
Lisa 2. Finantsriskide juhtimine	34
Lisa 3. Olulised raamatupidamishinnangud	39
Lisa 4. Materiaalne põhivara	41
Lisa 5. Immateriaalne põhivara	43
Lisa 6. Kinnisvarainvesteeringud	44
Lisa 7. Kasutusrent	44
Lisa 8. Varud	45
Lisa 9. Nõuded ja ettemaksed	45
Lisa 10. Antud laen	46
Lisa 11. Finantsinstrumentide jaotus kategooriate järgi	46
Lisa 12. Raha ja raha ekvivalendid	47
Lisa 13. Võlakohustused	47
Lisa 14. Laenu tagatis ja panditud vara	49
Lisa 15. Sihtfinantseerimine	50
Lisa 16. Tuletisinstrumendid	51
Lisa 17. Võlad ja ettemaksed	52
Lisa 18. Maksuvõlad	52
Lisa 19. Viitvõlad töötajatele	52

Lisa 20.	Eraldised	52
Lisa 21.	Omakapital	53
Lisa 22.	Müügitulu	53
Lisa 23.	Muud äritulud.....	54
Lisa 24.	Kaubad, toore, materjal ja teenused.....	54
Lisa 25.	Mitmesugused tegevuskulud	55
Lisa 26.	Tööjõukulud.....	55
Lisa 27.	Muud ärikulud	56
Lisa 28.	Finantstulud.....	56
Lisa 29.	Finantskulud	56
Lisa 30.	Bilansivälised varad ja tingimuslikud ning siduvad tulevikukohustused	56
Lisa 31.	Bilansipäevajärgsed sündmused	57
Lisa 32.	Tehingud seotud osapooltega	57
Lisa 33.	Majandustegevuse jätkuvus.....	58
Lisa 34.	Konsolideerimata finantsaruanded	58
Konsolideerimata bilanss.....		59
Konsolideerimata koondkasumiaruanne.....		60
Konsolideerimata rahavoogude aruanne		61
Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne.....		62
AS Tallinna Lennujaam (emaettevõtte) korrigeeritud omakapitali aruanne		62
SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE		63
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK.....		64
MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRJAD.....		65

KONTSERNI LÜHISELOOMUSTUS JA KONTAKTANDMED

Kontsern tegutseb Eesti Vabariigis, käitab L. Meri nimelist Tallinna lennujaama, Kärkla lennujaama, Kuressaare lennujaama, Tartu lennujaama, Pärnu lennujaama, Ruhnu lennuvälja ja Kihnu lennuvälja.

Kontserni põhi tegevusvaldkondadeks on lennujaamade käitamine ja arendamine ning lennukite ja reisijate maapealne teenindamine. Kontsern annab tööd 475-le töötajale.

AS-i Tallinna Lennujaama aktsiate omanik on Eesti Vabariik ning ettevõtte kuulub Eesti Vabariigi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi haldusalasse.

Juriidiline aadress: Lennujaama tee 2
11101 Tallinn
Eesti Vabariik

Telefon: +372 6 058 701

Faks: +372 6 058 333

E-post: administration@tll.aero
www.tallinn-airport.ee

Audiitor: AS PricewaterhouseCoopers

TEGEVUSARUANNE

AS-i Tallinna Lennujaam põhitegevuseks on reisijate ja õhusõidukite teenindamine. AS Tallinna Lennujaam käitab Lennart Meri Tallinna lennujaama, Tartu, Kuressaare, Pärnu, Kärkla, Kihnu ja Ruhnu lennuvälju. AS-il Tallinna Lennujaam (edaspidi kontsern) on üks tütarettevõtte AS Tallinn Airport GH (osalus 100%) , kelle põhitegevuseks on reisijate ja õhusõidukite maapealne teenindamine Tallinna ja Tartu lennujaamas. AS-i Tallinna Lennujaam omanikuks on 100% ulatuses Eesti riik.

Ettevõtete grupi visioon on areneda 2015. aastaks tuntud ja tunnustatud lennutranspordi sõlmeks Põhja-Euroopas. Kontserni eesmärgiks on tagada klientide rahulolu ja äriühingu kasumlikkus.

Aasta lühikokkuvõte

- Tallinna lennujaamale omistati Lennart Meri Tallinna lennujaama nimi.
- Eesti reaalne SKP kahanes võrreldes 2008. aastaga 13,7%. Võrreldes 2007 aastaga on Eesti SKP kokku kahanenud perioodil 2008-2009 17,3%. Inflatsioon oli 0,2% ning nominaalne riigi keskmine palkade kasv -5,8%. Majanduslangus peegeldus otseselt ka Tallinna Lennujaama kontserni tegevus-ja majandustulemustes.
- Lennart Meri Tallinna lennujaam (edaspidi Tallinna lennujaam) teenindas 2009 aastal 1 346 236 reisijat, mida oli 25,7% vähem kui 2008. aastal.
- Tallinna lennujaamast toimis aastaringelt 16 rahvusvahelist ja 2 kodumaist regulaarliini, lisaks opereeriti hooajaliselt 7 liini. Võrreldes 2008. aastaga regulaarlinide arv ei muutunud, kuid lennuseduste vähendamiste tõttu langes pakutavate istekohtade arv regulaarlendudel 25,9%.
- Estonian Airi reisijate turuosa püsis 2008. aasta tasemel - 41,4% (sh regulaarlendudel 37,4% 2009. a.).
- 2009. aastal veeti Tallinna lennujaamast 21 001 tonni kaupa, mis on 50% vähem kui 2008. aastal. Kaubamahtude vähenemine oli tingitud ajutisest kaubavedude peatamisest 2009 aasta aprillis seoses Venemaa tolliprotseduuride uuendamisega.
- 2009. aastal avati üle 15 aasta taas kaks regulaarliini Tartust. Air Baltic avas liini Tartu-Riia ja Estonian Air liini Tartu-Stockholm. Tartu lennujaam teenindas 2009 aastal kokku 9 707 reisijat, mis on üle 10 korra enam kui 2008. aastal.
- Kokku regionaalsed lennujaamad teenindasid 2009. aastal 47 392 reisijat, mis on 17,5% enam kui 2008. aastal.
- ERF 2007-2013 meetme abil investeeris Tallinna Lennujaam kontserni 2009 aastal regionaalsetesse lennujaamadesse kokku 134,9 milj. krooni.
- Estonian Air lõpetas 2009 aasta aprillis maapealse divisjoni tegevuse ja alustas antud teenuse sisseostmist AS-lt Tallinn Airport GH (edaspidi Airport GH).
- 2009. aasta konsolideeritud müügitulu oli 368,7 milj. krooni ning puhaskasum 6,3 milj. krooni.
- Konsolideeritud bilansimaht seisuga 31.12.2009 oli 2 289 milj. krooni (ilma saadud sihtfinantseerimiseta põhivarade soetuseks 1 230 milj. krooni).

Kontserni tähtsamad müügi- ja finantsnäitajad

		2009	2008	2007	2006	2005	2004
Lennart Meri Tallinna lennujaam							
Reisijate arv		1 346 236	1 811 536	1 728 430	1 541 832	1 401 059	997 461
Lennuoperatsioonide arv	tk.	32 572	41 654	38 844	33 989	33 610	28 149
Kaubamaht	tonni	21 001	41 867	22 764	10 361	9 937	5 237
Regionaalsed lennujaamad kokku							
Reisijate arv		47 392	39 452	33 758	34 866	36 622	N/A
Lennuoperatsioonide arv	tk.	10 836	11 806	11 182	9 636	9 999	N/A
Müügitulu	tuh.kr.	368 719	427 276	387 819	331 392	297 358	250 557
Ärikasum enne kulumit*	tuh.kr.	147 730	150 656	183 749	165 272	156 869	134 368
Rahavood äritegevusest	tuh.kr.	96 396	176 431	159 460	118 851	140 719	130 274
Investeeringud	tuh.kr.	185 596	872 195	481 192	155 041	67 673	98 862
Varad aasta lõpus *	tuh.kr.	1 230 151	1 428 733	1 047 349	723 311	651 453	629 066
Omakapital aasta lõpus	tuh.kr.	603 262	597 004	580 329	477 814	382 715	282 893
Võlakohustused aasta lõpus	tuh.kr.	565 001	638 296	294 978	205 265	241 745	282 555
Omakapital/varad aasta lõpus	%	49%	42%	55%	66%	59%	45%
Netovõlg/ärikasum enne kulumit		3,8	4,2	1,6	1,2	1,5	2,1
Töötajate arv		457	414	429	386	366	283

* ei sisalda sihtfinantseeringut

Lennundus 2009

2009. aasta lennuliiklust iseloomustas üleilmsest majanduslangusest tingitud nõudluse vähenemine, mis omakorda põhjustas lennufirmade liinivõrgustike ja pakutavate istekohtade arvu optimeerimise tööstusharu kõikidel tasanditel.

Globaalsel tasandil langes reisijate arv võrreldes 2008. aastaga 2,6% (allikas: ACI), erinedes tugevalt regioonide kaupa. Langus osutus esialgselt kardetust väiksemaks, seda eelkõige tänu Aasia ja Lõuna-Ameerika siseturgude tugevale nõudlusele teisel poolaastal. Suurim nõudluse langus (enam kui 5%) avaldus Euroopas ja Põhja-Ameerikas. IATA andmetel oli tegemist ajaloolise aastaga, mil toimus suurim maailmasõjajärgne nõudluse langus rahvusvahelistel regulaarliinidel.

Regionaalselt enim - 5,9% langes reisijate arv Euroopas (allikas: ACI Europe). Kaubamahtude langus oli 13,1% ja lennuoperatsioonide arv võrreldes 2008. aastaga keskmiselt 7,5% võrra vähem. Kõikidest Euroopa lennujaamadest langes lennuliiklus 86%-l lennujaamadest, kokku kahanes Euroopa lennuliiklus enam kui 100 miljoni reisija võrra. Põhilistel Tallinna lennujaama reisijate sihtturgudel (Rootsi, Soome, Suurbritannia) oli langus Euroopa keskmisest suurem, jäädes vahemikku 7% - 11%.

Tallinna lennujaama läbis 2009. aastal 1 346 236 reisijat, mida oli 25,7% vähem kui 2008. aastal. Regiooni keskmisest suurema languse peamiseks põhjusteks oli:

- Eesti majanduslangus (sh tööhõive langus) oli suurem kui enamikes Euroopa riikides, mis põhjustas languse väljamineva (*outgoing*) reisijaliikluse nõudluses. Sissetuleva turismi (*incoming*)

osas on konkurents sihtpunktide vahel tihe, kusjuures Eesti ei ole enam „uudne“ turismiturg ning toodete ja teenuste hinnatase ei ole enam atraktiivne.

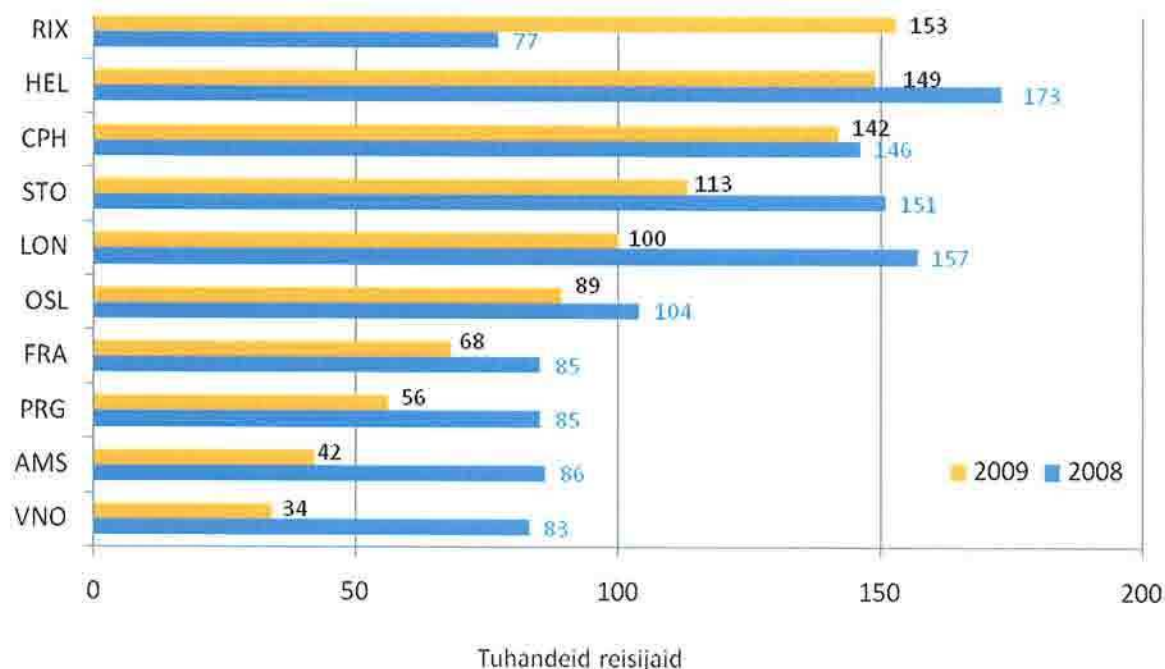
- Lennufirmade strateegia loobuda turu madalseisu ajal marginaalsetest liinidest ja keskenduda suurematele turgudele, mille tõttu „kannatavad“ väiksemad ning põhiturgudest kaugemal asuvad lennujaamad, mida teenindatakse peamiselt regionaalsete (ca 50-80 kohaliste) lennukitega;
 - o Eesti asukoht Euroopa äärealal (pikk lennusektor) ning väike siseturg, samuti langenud nõudlus töid kaasa lendude ja vastavate istekohtade arvu (pakkumise) vähendamise.

Tallinna lennujaamast toimus aastaringsest 16 rahvusvahelist ja 2 kodumaist regulaarliini, lisaks opereeriti hooajaliselt 7 liini. Avati regulaarliinid Berliini ja Peterburi (Estonian Air), Turku ja Lappeenranta (airBaltic). Estonian Air lõpetas lendamise Viini, olulist mõju avaldas lennuliiklusele KLM Amsterdam-Tallinn lendude lõpetamine 2009. aasta mais. Vastav liinivõrgustik on näha alljärgneval joonisel.

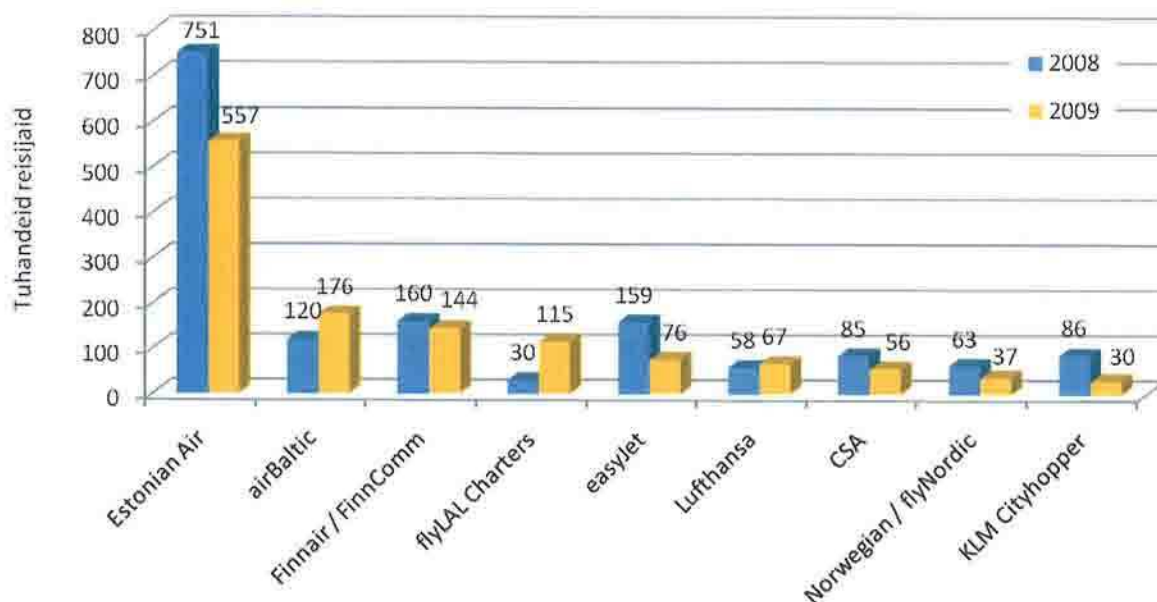
Võrreldes 2008. aastaga regulaarliinide arv ei muutunud, kuid lennusageduste vähendamiste tõttu langes pakutavate istekohtade arv regulaarlendudel 25,9%. Kooskõlas pakkumise muutusega langes samas määras (25,9%) ka reisijate arv regulaarlendudel. Alates novembrist võis täheldada languse mõningat pidurdumist, mis oli tingitud struktuursetest põhjustest (2008. a. madalast baastasemest), samas püsib nõudlus jätkuvalt madalal tasemel. Alates 2010. aasta suvise lennuplaani rakendumisest võib oodata regulaarliikluse elavnemist: Lufthansa avab igapäevase ühenduse Münchenisse, LOT Polish Airlines Varssavisse, airBaltic taastab lennud Vilniusesse ning avab ühenduse Tampere ja Oulu suundadel, samuti lisandub suveperioodiks mitmeid hooajalisi lende. Selle tulemusel võib aasta lõikes (võrreldes 2009. aastaga) eeldada reisijate arvu kasvu ca 6%, mis teeb kokku 1,42 miljonit reisijat aastas.

Teenindatud reisijate arv olulisemate sihtpunktide lõikes on näha järgneval joonisel.

AS-i Estonian Air reisijate turuosa püsis 2008. aasta tasemel 41,4% (sh regulaarlendudel 37,4% 2009. a.), samas nende poolt teenindatud reisijate arv langes ligi 200 tuhande reisija võrra ehk 25,8%.

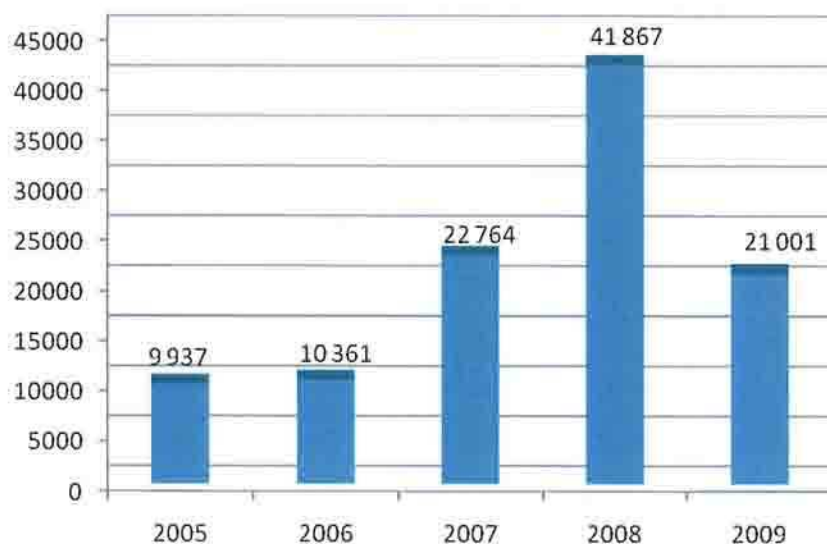
Reisijate arv lennufirmade lõikes (2008 vrdl. 2009) on näidatud järgneval joonisel.

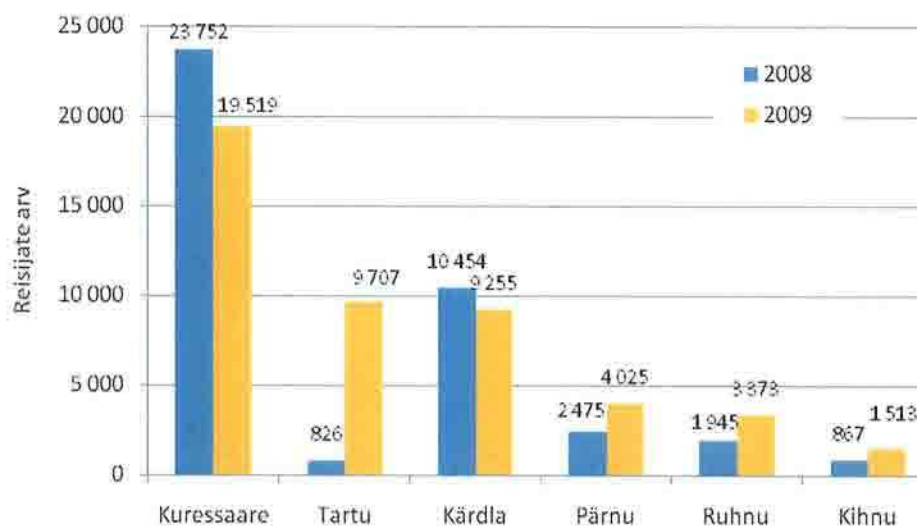
Reisijate arv tšarterlendudel langes 24,3%. Reisijaküsitluse andmetel langes tšarterreisijate profiilis märgatavalt lihttööd tegevate inimeste ja meeste osakaal, mis viitab selle reisijasegmendi otsesele seosele kohaliku tööjõuturu olukorraga.

Kuigi veetud lennukaupade maht langes võrreldes 2008. aastaga 50%, ületas see Riia lennujaamas teenindatud kaubamahtu enam kui kahekordselt ning Vilniuses samal perioodil teenindatud mahtu enam kui neljakordselt. Valdav osa kaupa, 81%, veeti spetsiaalsetel kaubatšarteritel, 11% kullerpostilendudel ning vaid 6% regulaarlendudel. Kaubamahtude osas on 2010.aastaks eeldatud 20%-list kasvu, mille

realiseerumine sõltub valdavalt kaubatšarterlendude seeria jätkumisest. Kaubamahtude arengut viimastel aastatel iseloomustab alljärgnev joonis (kaup tonnides).

Regionaalseid lennujaamasid puudutav olulisim lennuliikluse sündmus 2009. aastal oli regulaarliinide avamine Tartu lennujaamast. AirBaltic alustas regulaarlende Riia-Tartu liinil 3.juulist, Estonian Air avas liini Stockholm-Tartu 24.augustist. Ülevaade regionaalsete lennujaamade reisijate arvust on toodud järgneval joonisel.

Tänaste hinnangute põhjal peaks Eesti SKP näitajad tagasi 2007 aasta tasemel jõudma 2012 aastal. Keskmiselt liigub lennureisijate arv samal trajektooriga riigi SKP-ga, kuid on võimendatud koefitsiendi võrra. Ehk tõusu ajal on tõus kiirem ja languse ajal languse amplituud sügavam. SKP prognoosist tulenevalt peaks reisijate arv (ilma riigi toeta) jõudma 2007 aasta tasemele tagasi 2012-l aastal. Positiivset lisamõju peaks avaldama Eesti liitumine euroalaga ning EL liikmesriikide osaline viisavabadus Venemaaga.

Reisijate teenindamine 2009

Meie jaoks on ülioluline teeninduse kvaliteet ja klientide rahulolu.

Kliendikesksust kui väärtust kannab ka Lennart Meri nime omistamine Tallinna lennujaamale. Kvaliteetne teenuste osutamine on üheks kuluteadlikkuse realiseerimise vahendiks, et vähendada teeninduse kvaliteedist tingitud nõuetega seotud riske.

Lennujaamas teenindavad kliente väga mitmed erinevad firmad- samas kliendid annavad hinnangu lennujaama kui terviku teenindustasemele. Seepärast teeme koostööd partnerfirmadega meie teeninduskvaliteedi taseme tõstmiseks.

Alates 2008. aasta juunist läks erivajadustega reisijate teenindamine üle lennufirmadelt lennujaamadele. 2009. aasta oli esimene täis aasta selle teenuse osutamisel. Teenindasime aasta jooksul 1551 erivajadustega reisijat. Koostöös erivajadustega Puuetega Inimeste Koja ja Tallinna Kiirabiga korraldasime kõigile Tallinna lennujaamas tegutsevatele ettevõtetele koolituse erivajadustega reisijate teenindamiseks. Eesti Liikumispuudega Inimeste Liit nimetas AASTA TEGU 2009 raames ka Tallinna Lennujaama tänumeene nominendiks.

2009. aasta algul omistati Tallinna lennuvälja reisiterminali laiendusele „Aasta Betoonehitis 2008“ tiitel.

Lennuvälja käitamine 2009

2009. a. oktoobris viidi läbi Tallinna lennuvälja korraline sertifitseerimine. Sertifitseerimisprotsessi käigus viidi Lennuameti poolt läbi inspekteerimine Tallinna Lennujaama allüksustes ja Tallinna lennuväljal. Inspekteerimise eesmärgiks oli kontrollida lennuvälja teenuse osutamise vastavust Tallinna lennuvälja käsiraamatule ja rahvusvahelistele nõuetele. Samuti kontrolliti allüksuste tööd töökohtadel ning teenuse osutamiseks vajalike seadmete ja rajatiste seisukorda. Inspekteerimise tulemusena väljastati Tallinna lennuväljale järgnevas 3-ks aastaks lennuvälja sertifikaat, mis lubab osutada lennuvälja teenust.

Kontsern rakendab kvaliteedi juhtimissüsteemi, mis vastab rahvusvaheliste standardite ISO 9001:2000 ja ISO 14001:2004 nõuetele. Vastavust tõendavad sertifikaadid on välja andnud sertifitseerimisfirma Bureau Veritas Certification. Juhtimissüsteemi rakendatakse kõikide kontserni lennuväljade käitamisel ning ka AS-s Tallinn Airport GH.

Jätkati kõiki valdkondi hõlmava ohutusjuhtimissüsteemi (SMS) rakendamist kontserni töös. Tegevustega kaasnevate riskide määratlemiseks ning haldamiseks rakendati lennuohutust mõjutavate riskide hindamise süsteem. 2010.a alustatakse ohutusjuhtimissüsteemi (SMS) tarkvara väljatöötamist ning juurutamist kogu kontserni tasandil.

2009. a. lõppes Tallinna lennuvälja ILS (täppislähenemise instrumentaalmaandumise süsteem) väljavahetamine. Vahetati välja lõppenud ressursiga vene päritolu süsteem uue kaasaegse süsteemi vastu. Projekti maksumus 12,9 milj. krooni. Projekti kestus september 2008 kuni september 2009.

Samuti lõpetati 2009. a. uue automaatse ilmavaatlusjaama Avimet installeerimis- ja juurutamistööd. Uus ilmavaatlusjaam võetakse lõplikult kasutusele aasta 2010 esimesel poolel.

2010.a rakendub Tallinna lennuväljal maaseiresüsteem, mis on ühisprojekt Lennuliiklusteeninduse AS-iga. Maaseiresüsteem tagab oluliselt ohutuma lennuvälja teenuse osutamise ning loob tingimused lennuvälja kategooria tõstmiseks.

2010.a on plaanis alustada ka Tallinna lennuvälja kategooria tõstmise projektiga kategoorialt I kategooriale II. Kategooria II tagab lennuvälja parema regulaarsuse, see tähendab, et lennuvälja on võimalik kasutada halvemate ilmastikutingimuste (udu, jm. nähtavuse probleemid) korral. Esimeses etapis on plaanis alustada eelprojektiga, mille käigus selgitatakse välja võimalused ning vajalikud ressursid, vajadusel etapid, üleminekuks II kategooriale.

2009. aastal toimus Tallinna reisiterminali tulekahju evakuatsiooni õppus, mille käigus evakueeriti äripäeval reisijad ja töötajad reisiterminali kinniselt alalt. Õppuse tulemuseks oli hinnang, et eriolukordade lahendamiseks valmisolek on heal tasemel.

2009. a. lõpus alustati GPS tehnoloogial põhineva RNAV (GNSS) lennuvälja lähenemisprotseduuride väljatöötamist regionaalsetel lennuväljadel. GNSS lähenemisprotseduurid võimaldavad õhusõidukitel maanduda lennuväljadel kiirelt ja ohutult võites lennuaega ning hoides kokku kütust.

Regionaalsetesse lennujaamadesse investeeriti „Kärdla, Kuressaare, Ruhnu ja Tartu lennujaamade arendamise koondprojekti“ raames 2009. aastal 134,9 milj. krooni. Suurimad investeeringud olid Kuressaare lennuliiklusala laiendus, mille käigus pikendati rada 2000 m. Raja pikendus on eelkõige investeering lennuohutusse.

Regulaarse lennuliikluse käivitamise võimaluse loomiseks ehitati välja Tartu lennuvälja tulede süsteem ja renoveeriti osaliselt reisiterminal. Lisaks investeeriti pääste- ja hooldetehnikasse ja tehnika hoidmistingimuste parendusse.

Rahvusvaheliste regulaarlendude avamine Tartu lennujaamas tõi kaasa vajaduse lennujaama kui kõikide teenindusüksuse restruktureerimiseks. Analüüsisime ja muutsime tööjaotust, määratlesime vajalikud kompetentsid ja mehitasime uued ametikohad.

Regulaarliinide käivitamise edukuse tunnustamiseks omistati Tartu lennujaamale lennundusvaldkonna auhind „Lennunduse Aasta Tegu“.

Mittelennundus 2009

2009. aasta alguses otsustas Estonian Air sulgeda oma Tallinna lennujaama maapealse teenindamise divisjoni ning alustas antud teenuse sisseostmist AS-lt Tallinn Airport GH. Lisaks Estonian Air-le lisandusid Airport GH kliendiportfelli 2009. aastal Air Baltic, Czech Airlines, City Airline ja EasyJet.

2009 aasta I poolel kasvasid Airport GH teenuste mahud oluliselt, mis tingis 40%-lise organisatsiooni kasvu väga lühikese aja jooksul.

Maapealse käitluse turgu reguleerib Euroopa Nõukogu direktiivi 96/67 EÜ 15.10.1996. Tallinna lennujaama reisijate maht on alla 2 miljoni reisija ning seega direktiiv ei kohaldu ning teenust on volitatud osutama AS Tallinn Airport GH.

Seoses rahvusvaheliste regulaarliinide avamisega 2009. aasta juulis osutab Airport GH maapealset teenindust ka Tartu lennujaamas.

2009. aastal ehitas Tallinna Lennujaam koostöös rentnikega kaubateenindusalale kaubaterminalide kompleksid. Kaubaterminalide rentnikeks on DHL Estonia AS ja Essenta AS.

2009. aastal automatiseeriti autode parkimine, mille käigus kassad asendati makseautomaatidega.

Organisatsioon ja inimesed

Lennundusturu ja majandussituatsiooni järsk muutumine tingis vajaduse organisatsiooni kiireks ja paindlikuks kohanemiseks muutunud oludega. 2009 aasta märksõnadeks oli kuluteadlikkus, tegevusriskide minimeerimine ja teeninduskvaliteet.

Kontserni tasandil toimus 2009. aastal juhtimine kahes vastandlikus suunas. Tallinna Lennujaam pidi toime tulema tulude ja kulude olulise, ligi 25%, vähenemise ja vähendamisega ning samal ajal Airport GH tegevusmaht kasvas ning firma vajas kasvutuge.

Kontsernis töötas 2009. aastal keskmiselt 457,4 töötajat, sh. regionaalsetes lennujaamades 62 inimest ja Airport GH-s 132 töötajat. 2008. aastal oli töötajate keskmine arv 414, sh. Airport GH-s 82 töötajat.

2009. aasta palgakulud olid 84 626 tuh. krooni (2008: 96 537 tuh. krooni). Nõukogu liikmete aastane tasu Tallinna Lennujaamas oli 408 tuh. krooni (2008: 451 tuh. krooni). Juhatuse liikmete tasu 2009. aastal oli 2 874 tuh. krooni (2008: 3 504 tuh. krooni).

2009 aastal vähenesid palgakulud võrreldes 2008 aastaga Tallinna Lennujaamas ja regionaalsetes lennujaamades 22%. Kogu kontserni palgakulu vähenes võrreldes 2008. aastaga 12%.

Tööhõivega kaasnevate riskide maandamiseks jätkus koostöö Lennuakadeemiaga. Lennujaamades töötamise propageerimiseks andis Tallinna Lennujaam välja 2 stipendiumi potentsiaalivate Lennuakadeemia üliõpilaste toetamiseks.

Majandustegevuse ülevaade

Tallinna Lennujaama konsolideeritud müügitulu oli 368,7 milj. krooni, mis on 13,7% ehk 59 milj. krooni vähem kui 2008. aastal.

Müügitulu (tuh. kroonides)

	2009	2008	muutus
Tallinna lennujaam	295 911	380 530	-22%
Regionaalsed lennujaamad	10 412	8 000	30%
AS Tallinna Lennujaam	306 323	388 529	-21%
AS Tallinn Airport GH	77 192	44 402	74%
Müügitulu kokku (konsolideeritud)	368 719	427 276	-14%

Tallinna Lennujaama konsolideeritud kasumiks kujunes 6,3 milj. krooni, mis on 10,4 milj. vähem kui 2008. aastal. Tallinna lennujaam teenis kasumit 3,7 milj. krooni, regionaalsed lennujaamad teenisid kokku kahjumit 8,6 milj. krooni.

Puhaskasum (tuh. kroonides)

	2009	2008	muutus
Tallinna lennujaam	3 698	23 581	-84%
Regionaalsed lennujaamad	-8 602	-12 380	-31%
AS Tallinna Lennujaam	-4 904	11 201	-144%
AS Tallinn Airport GH	11 297	5 551	104%
Puhaskasum kokku	6 258	16 675	-62%

2009 aasta majandustulemuse märksõnad:

Lennundus-ja mittelennundustulude oluline vähenemine seoses reisijate arvu vähenemisega. Kontsernil kokku vähenesid lennundustulud 28,5% ning mittelennundustulud vähenesid 12,5%.

Mittelennundustuludest suurenesid vaid maapealse käitlemisega seotud tulud.

	2009	2008	muutus
Lennundustulu kokku	195 497	273 310	-28%
Lennukite käitlemistulu	73 523	37 102	98%
Renditulud kokku	51 726	60 753	-15%
Muud müüdnud teenused kokku	47 973	56 110	-15%
Müügitulu kokku	368 719	427 276	-14%

- Tulubaasi oluline kahanemine tähendas kulubaasi kärpimist samal määral. Kasutatud materjalide ja teenuste kulu langes 22 % ehk 31 milj. krooni. Antud jaotuses kõige suurem vähenemine oli lennuvälja majandamise kuludes ja infrastruktuurikuludes, mis kokku vähenesid 26 milj. krooni. Osaliselt oli vähenemine seotud mahtude vähenemisega (julgestuskulu). Samas väga suur osa vähenemisest tulenes kulude kokkuhoiust ning tegevuste lükkamisest tuleviku perioodi.
- Tööjõukulu vähendati töötajate põhipalga tähtajalise vähendamise teel. Palgakulu kontsernis vähenes 11,9 milj. ehk 12%. Sealhulgas Tallinna lennujaamas vähenes kulu 22% ehk 15 milj. krooni.
- Põhivara kulum kasvas 7,3 milj. krooni ehk 6,8%. Suurenemine tulenes 2008 aastal tehtud investeeringutest.
- Ärikasum enne kulumit on langenud võrreldes 2008 aastaga 2% seoses tulude vähenemisega ja sellest tulenevalt ka kasumlikkuse langusega.
- Rahavood äritegevusest seoses reisijate arvu vähenemisega on vähenenud 45%
- Kontsern on tasunud võlakohustusi ning võlakohustuste maht on vähenenud 11%
- Seoses omakapitali suurenemisega ja võlakohustuste vähenemisega on paranenud omakapitali suhe varasse ja moodustab aasta lõpu seisuga on 49%.

Tulevikusuunad

Vaatamata väga suurele käibe langusele oli kontserni rahaline seis (nii likviidsuse kui omakapitali osas) aasta lõpus rahuldav. 2010 aasta käibe prognoos on 374 milj. ehk 2% tõusu. Prognoos on konservatiivne ja koostatud kooskõlas riigi SKP prognoosiga. Lähtuvalt lennujaamade konkurentsist alandab kontsern alates 01.04.2010 maandumistasu 155-lt kroonilt maandatud tonni kohta 130-le kroonile maandatud tonni kohta. Tasude alandamine on pikaajalise strateegia üks osa, mille eesmärgiks on olla atraktiivne lennujaamade grupp.

2010. aasta suvel on Tallinna lennujaamast otselennud 32 sihtkohta, mis on seni rekordiline arv. Alates 27. märtsist lisab Lufthansa igapäevased lennud Müncheni liinile, 10. maist alustab LOT Varssavi lende, airBaltic avab Tampere ja Oulu liinid ning taastab Vilniuse lennud, Wind Jet alustab hooajalisi Tallinn-Forli ning Estonian Air Nizza ja Ateena lende. Tartu ja Kuressaare lennuväljalt jätkuvad rahvusvahelised lennud. Samuti suurendatakse paljudel olemasolevat liinidel lennusagedusi. Hoolimata positiivsetest arengutest on siiski paljudesse olulistesse sihtpunktidesse Euroopas lennuühendus ebapiisav, sh eelkõige lennusageduste osas. Seetõttu otsib kontsern täiendavaid võimalusi lennuliikluse kiiremaks elavdamiseks läbi uute liinitoetussüsteemide.

Ühtlustamaks erinevate lennujaamade tegevusi ja kvaliteeti uuendatakse 2010 a. kontserni juhtimismudelit.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**Juhatuse kinnitus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele**

Juhatuse kinnitab lehekülgedel 16 kuni 62 toodud AS-i Tallinna Lennujaam 2009. a konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsust ja täielikkust.

Juhatuse kinnitab, et:

1. raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses Euroopa Liidu poolt vastuvõetud rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS).
2. raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt kontserni finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid;
3. AS Tallinna Lennujaam ja tema tütaretevõtte on jätkuvalt tegutsevad äriühingud.

Juhatuse esimees

REIN LOIK

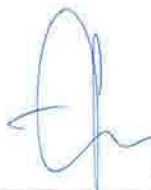
Juhatuse liige

EINARI BAMBUS

Juhatuse liige

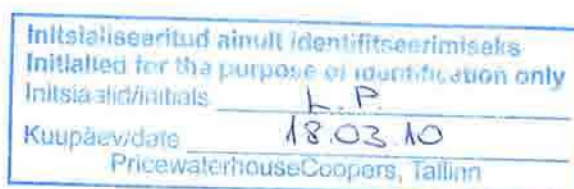
ANNELI TURKIN

Juhatuse liige

ERIK SAKKOV

Tallinn, 18. märts 2010

Konsolideeritud bilanss

tuhandetes kroonides

	Lisa nr	31.12.2009	31.12.2008
VARAD			
Põhivara			
Materiaalne põhivara	Lisa 4	2 162 906	2 105 347
Immateriaalne põhivara	Lisa 5	6 629	10 773
Kinnisvarainvesteeringud	Lisa 6	414	440
Põhivara kokku		2 169 950	2 116 560
Käibevara			
Varud	Lisa 8	447	545
Nõuded ja ettemaksed	Lisa 9	69 571	46 683
Raha	Lisa 12	49 441	214 895
Käibevara kokku		119 459	262 123
VARAD KOKKU		2 289 409	2 378 683
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Pikaajalised kohustused			
Võlakohustused	Lisa 13	465 372	540 883
Sihtfinantseerimine	Lisa 15	1 059 258	949 950
Tuletisinstrumentid	Lisa 16	22 579	0
Pikaajalised kohustused kokku		1 547 209	1 490 833
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused	Lisa 13	99 629	97 413
Võlad ja ettemaksed	Lisa 17	38 675	183 955
Tuletisinstrumentid	Lisa 16	0	9 478
Eraldised	Lisa 20	633	0
Lühiajalised kohustused kokku		138 937	290 846
KOHUSTUSED KOKKU		1 686 147	1 781 679
OMAKAPITAL	Lisa 21		
Aktiivkapital		359 859	359 859
Kohustuslik reservkapital		35 986	35 986
Jaotamata kasum		207 417	201 159
OMAKAPITAL KOKKU		603 262	597 004
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		2 289 409	2 378 683

Lisad lehekülgedel 21 kuni 62 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

tuhandetes kroonides

	Lisa nr	2009	2008
Müügitulu	Lisa 22	368 719	427 276
Muud äritulud	Lisa 23	60 254	52 756
Kaubad, toore, materjal ja teenused	Lisa 24	-110 663	-141 999
Mitmesugused tegevuskulud	Lisa 25	-8 207	-19 849
Tööjõukulud	Lisa 26		
<i>Palgakulu</i>		-85 030	-97 244
<i>Sotsiaalmaks</i>		-29 221	-32 582
Tööjõukulud kokku		-114 251	-129 826
Põhivara kulum ja väärtuse langus	Lisad 4,5,15	-160 679	-142 799
Muud ärikulud	Lisa 27	-1 425	-1 528
Ärikasum		33 748	44 030
Finantstulud ja -kulud			
Finantstulud	Lisa 28	2 340	2 579
Finantskulud	Lisa 29	-29 830	-29 934
Finantstulud ja -kulud kokku		-27 490	-27 355
Aruandeaasta puhaskasum		6 258	16 675
Aruandeaasta koondkasum		6 258	16 675

Lisad lehekülgedel 21 kuni 62 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

tuhandetes kroonides

	Lisa nr	2009	2008
PÕHITEGEVUSE RAHAVOOD			
Laekumised klientidelt		363 768	622 734
Tarnijatele ja töötajatele tasutud		-262 248	-450 722
Saadud intressitul	Lisa 28	2 273	2 749
Makstud intressid		-20 397	-11 329
Saadud sihtfinantseerimine riigieelarvest	Lisa 15	13 000	13 000
Rahavood põhitegevusest kokku		96 396	176 431
RAHAVOOD INVESTEERIMISEST			
Tasutud immateriaalse ja materiaalse põhivara soetamisel	Lisa 4	-184 779	-872 195
Laekunud materiaalse põhivara müügist	Lisa 4	190	639
Antud laen	Lisa 10	-20 000	0
Rahavood investeeringutest kokku		-204 589	-871 556
Rahavood finantseerimisest			
Saadud laenud	Lisa 13	22 000	375 518
Saadud laenu tagasimaksed	Lisa 13	-95 111	-36 480
Laekunud sihtfinantseerimine	Lisa 15	16 667	517 871
Tagasimakstud kapitalirendi kohustused	Lisa 13	-817	0
Rahavood finantseerimisest kokku		-57 261	856 909
PUHAS RAHAVOOG		-165 454	161 784
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi algul		214 895	53 111
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpul	Lisa 12	49 441	214 895
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-165 454	161 784

Lisad lehekülgedel 21 kuni 62 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

tuhandetes kroonides

	Aktsiakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2007	359 859	22 855	197 615	580 329
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	13 130	-13 130	0
2008. a. koondkasum	0	0	16 675	16 675
Saldo seisuga 31.12.2008	359 859	35 986	201 160	597 004
2009. a koondkasum	0	0	6 258	6 258
Saldo seisuga 31.12.2009	359 859	35 986	207 418	603 262

Täpsem informatsioon aktsiakapitali ja muude omakapitali kirjete kohta on toodud Lisa 21.

Lisad lehekülgedel 21 kuni 62 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Emaettevõtte AS Tallinna Lennujaam on Eesti Vabariigis 30.12.1997 registreeritud 100% riigile kuuluv äriühing, mis on asutatud RE Eesti Lennujaamad Tallinna lennujaama varade baasil.

AS Tallinna Lennujaama kontserni 31. detsembril 2009 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab ASi Tallinna Lennujaam (emaettevõtte, õiguslikult vormilt aktsiaselts) ja tema tütaretevõtet ASi Tallinna Airport GH, mis tegeleb õhusõidukite ja reisijate maapealse teenindamisega ning kelle aktsiad on registreeritud Eestis.

Vastavalt Eesti Vabariigi Äriseadustikule, kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab endas ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, aktsionäride üldkoosoleku poolt. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja kinnitatud konsolideeritud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda juhatuselt uue konsolideeritud majandusaasta aruande koostamist ja üldkoosolekule esitamist.

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande on juhatus kinnitanud 18. märtsil 2010.

Kokkuvõtte olulisematest arvestus- ja aruandluspõhimõtetest

Alljärgnevalt on esitatud kokkuvõtte konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud olulisematest arvestus- ja aruandluspõhimõtetest. Nimetatud arvestus- ja aruandluspõhimõtteid on kasutatud järjepidevalt kõikidel aruandeperioodidel, v.a juhtudel, mille kohta on eraldi avaldatud info.

Arvestuse alused

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) ja Rahvusvaheliste Finantsaruandlusstandardite Tõlgendamise Komitee (IFRIC) tõlgendustega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud finantsnäitajad tuginevad põhiliselt ajaloolisele soetusmaksumusele, välja arvatud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustused (sh tuletisinstrumendid). Konsolideeritud finantsaruannete koostamisel on kasutatud teatud raamatupidamishinnanguid, samuti on kasutatud mitmete arvestus- ja aruandluspõhimõtete rakendamise osas juhatuse otsuseid. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande Lisa 3 on avalikustatud need valdkonnad, kus raamatupidamishinnangutel ja arvestatud eeldustel on oluline mõju raamatupidamise aastaaruandes kajastatud informatsioonile.

Arvestuspõhimõtete muutused

Uued standardid, avaldatud standardite parandused ja olemasolevate standardite tõlgendused, mis muutusid kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2009 ja avaldavad mõju kontserni finantsaruannetele

- IAS 1 „Finantsaruannete esitamine” (muudatused). IAS 1 peamiseks muudatuseks on kasumiaruande asendamine koondkasumiaruandega, mis sisaldab ka omanikega mitteseotud,

omakapitalis kajastatavaid muudatusi, näiteks müügiotel finantsvarade ümberhindlusreservi muutusi. Alternatiivina on lubatud esitada kaks aruannet: eraldi kasumiaruanne ning koondkasumiaruanne. Muudetud standard nõuab finantsseisundi aruande (bilansi) avalikustamist ka võrreldava perioodi algsaldode kohta juhul, kui võrdlusandmed on korrigeeritud ümberklassifitseerimiste, arvestuspõhimõtete muutuste või vigade korrigeerimiste tõttu. Muudetud standard mõjutab kontserni põhjaruannete esitusviisi, kuid ei mõjuta tehingute ja saldode kajastamist ega arvestuspõhimõtteid. Kontsern esitab koondkasumiaruande.

- IAS 23 „Laenukasutuse kulutused” (muudatused). Muudetud IAS 23 nõuab, et laenukasutuse kulutused, mis on otseselt seostatavad tingimustele vastava varaobjekti (vara, mille otstarbekohasusse kasutus- või müügiivalmidusse viimine võtab olulisel määral aega) soetamise, ehitamise või tootmisega, kapitaliseeritakse osana varaobjekti soetusmaksumusest. Standard kaotab ära võimaluse kajastada selliseid laenukasutuse kulutusi kohe kuludena. Muudetud standard kehtib edasiulatuvalt varadega seotud laenukasutuse kulutustele, mis tekivad alates 1. aprillist 2009. Standardi muudatuse rakendamise tulemusena on kontsern muutnud arvestuspõhimõtet. Vastavalt standardi üleminekureeglitele ei ole võrdlusandmeid korrigeeritud.
 - IFRS 7 „Finantsinstrumendid: avalikustatav teave „ (muudatus) - Finantsinstrumentide kohta avalikustatava informatsiooni täiendamine. Muudatus nõuab täiendava informatsiooni avalikustamist õiglase väärtuse määramise ja likviidsusriski kohta. Ettevõtte peab avalikustama finantsinstrumentide analüüsi, kasutades kolmeastmelist õiglase väärtuse määramise hierarhiat. Muudatus (a) selgitab, et kohustuste likviidsusanalüüs lepinguliste tähtaegade lõikes peab sisaldama välja antud finantsgarantiisid garantii maksimumsummas ja varaseimas perioodis, mil garantiid võidakse sisse nõuda; ja (b) nõuab tuletisinstrumentide järelejäänud lepinguliste tähtaegade avalikustamist, kui lepinguliste tähtaegade informatsioon on oluline rahavoogude ajastuse mõistmiseks. Ettevõtte peab lisaks avalikustama likviidsusriski maandamiseks hoitavate finantsvarade analüüsi lepinguliste tähtaegade lõikes, kui see informatsioon on aastaaruande kasutajatele vajalik, mõistmaks likviidsusriski olemust ja ulatust. Käesolevas finantsaruandes on avalikustatud informatsioon vastavalt täiendatud nõuetele.
 - *Muudatused IFRS-des (välja antud mais 2008)* – Muudatused sisaldavad nii sisulisi muudatusi, selgitusi kui ka terminoloogia muudatusi mitmetes standardites. Sisulised muudatused hõlmavad järgmisi valdkondi: müügiotel varaks klassifitseerimine IFRS 5 järgi, kui kontroll tütarettevõtte üle kaob (rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele); kauplemiseesmärgil hoitavate finantsinstrumentide esitamise võimalus pikaajalise varana vastavalt IAS 1-le; vastavalt IAS 16-le kajastatud, varem väljarenditud varade müügi kajastamine ning kaasnevate rahavoogude klassifitseerimine vastavalt IAS 7-le rahavoogudena äritegevusest; IAS 19-s kärpe definitsiooni täpsustamine; valitsusepoolse sihtfinantseerimisena turutingimustest madalama intressiga saadud laenu kajastamine vastavalt IAS 20-le; IAS 23 laenukulutuste definitsiooni vastavusse viimine sisemise intressimäära meetodi definitsiooniga; müügiotel tütarettevõtete kajastamise selgitamine IAS 27 ja IFRS 5 järgi; IAS 28-s ja IAS 31-s sidusettevõtete ja ühisettevõtete kohta avalikustatava informatsiooni nõuete vähendamine; IAS 36-s avalikustatava informatsiooni nõuete täiendamine; reklaamkulutuste kajastamise täpsustamine IAS 38-s; õiglases väärtuses läbi kasumiaruande kajastatavate finantsinstrumentide kategooria definitsiooni muutmine selle vastavusse viimiseks riskimaandamisarvestusega IAS 39-s; kinnisvarainvesteeringute kajastamine ehitusperioodil vastavalt IAS 40-le; ning piirangute vähendamine bioloogiliste varade õiglase väärtuse määramisel vastavalt IAS 41-le. Täiendavad muudatused standardites IAS 8, 10, 18, 20, 29, 34, 40, 41 ja IFRS 7 sisaldavad terminoloogilisi ja redigeerimismuutusi, millel ei ole mõju (või mõju on minimaalne) raamatupidamisarvestusele. Muudatused ei mõjutanud oluliselt finantsaruannet.
- Standardite parandused ja olemas olevate standardite tõlgendused, mis muutusid**

kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2009, aga ei oma tähtsust kontserni äritegevuse seisukohalt:

- IFRIC 11 „IFRS 2 - Tehingud kontserni ja omaaktsiatega“;
- IFRIC 13 „Kliendilojaalsusprogrammid“;
- IFRIC 14 „IAS 19 – kindlaksmääratud hüvitistega vara limiit, minimaalse rahastamise nõuded ja nende koostoime“;
- IFRS 8 „Tegevussegmendid“;
- „Müüdavad finantsinstrumendid ja likvideerimisel tekkivad kohustused“ – IAS 32 ja IAS 1 muudatus;
- IFRS 2 „Aktsiapõhine makse“ (muudatus) - Omandi üleandmise tingimused ja tühistamine;
- IFRS 1 „Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt“ ja IAS 27 „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded“ (muudatused) -Tütar-, ühis- või sidusettevõttesse tehtud investeeringu soetusmaksumus.

Vastu võetud uued standardid, standardite parandused ja tõlgendused, mis ei ole veel jõustunud kuid võivad olla olulised kontserni finantsaruandlusele.

- IAS 27 „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded“ muudetud jaanuaris 2008 rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Kontsern hindab muudetud standardi mõju finantsaruandele.
- IFRS 5 „Müügiks hoitavad põhivarad ja lõpetatud tegevusvaldkonnad“ muudatus (ja kaasnevad muudatused IFRS 1-s) rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandele.
- Standardi IAS 24 „Seotud osapooli käsitleva teabe avalikustamine“ muudatus, välja antud novembris 2009 – (rakendub 1. jaanuaril 2011 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Muudetud standard vähendab avalikustamise nõudeid riigiettevõtetele ja selgitab seotud osapooli mõistet. Kontserni hinnangul võib standardi muudatus avaldada mõju finantsaruandes avalikustatavale informatsioonile.
- IFRS 9, „Finantsinstrumendid“ osa 1: klassifitseerimine ja mõõtmine, välja antud novembris 2009 (rakendub 1. jaanuaril 2013 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). IFRS 9 asendab IAS 39 need osad, mis käsitlevad finantsvarade klassifitseerimist ja mõõtmist. Peamised reeglid on järgmised:
 - Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kahest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses, ja varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Otsus tehakse vara esmasel arvelevõtmisel. Klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelist finantsinstrumentide haldamisel ning instrumendi lepinguliste rahavoogude omadustest.
 - Instrumenti kajastatakse pärast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses ainult juhul, kui on tegemist võlainstrumendiga ja (i) ettevõtte ärimudeli eesmärk on hoida vara, et saada temast tulenevaid lepingulisi rahavoogusid ning (ii) vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid, s.t. tal on „laenu baasomadused“. Kõik muud võlainstrumendid kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
 - Kõik omakapitaliinstrumendid tuleb pärast arvelevõtmist kajastada õiglasel väärtuses. Omakapitaliinstrumendid, mida hoitakse kauplemissuhtes, kajastatakse

õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande. Kõikide muude omakapitaliinstrumentide puhul võib arvelevõtmise hetkel teha mittetühistatava valiku kajastada realiseerimata ja realiseeritud kasumid ja kahjumid õiglase väärtuse muutustest kasumiaruande asemel läbi muu koondkasumiaruande. Õiglase väärtuse muutusi ei hakata ümber klassifitseerima läbi kasumiaruande. Selle valiku võib teha instrumendipõhiselt. Dividendid kajastatakse läbi kasumiaruande, tingimusel et nad kujutavad endast investeringult saadavat tulu.

- IFRIC 12 „Teenuste kontsessioonikokkulepped“ Euroopa Liidu poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 12 30. märtsil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, varasem rakendamine lubatud. Tõlgendus sisaldab juhiseid olemasolevate standardite rakendamiseks ettevõtete poolt, kes on avaliku ja erasektori vaheliste teenuste kontsessioonide osapoolteks.

Kontsern hindab standardi põhimõtteid, mõjusid kontsernile ja kontserni poolt selle rakendamise ajastust.

Vastu võetud uued standardid, standardite parandused ja tõlgendused, mis ei ole veel jõustunud ja tõenäoliselt ei avalda olulist mõju kontserni finantsaruandlusele.

- IFRIC 9 ja IAS 39 „Varjatud tuletisinstrumendid“ muudatused, välja antud märtsis 2009 EL poolt vastu võetuna rakenduvad IFRIC 19 ja IAS 39 muudatused pärast 31. detsembrit 2009 algavatele aruandeperioodidele, varasem rakendamine lubatud.
- IFRIC 15 „Kinnisvara ehituslepingud“ EL poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 15 pärast 31. detsembrit 2009 algavatele aruandeperioodidele, varasem rakendamine lubatud.
- IFRIC 16 „Välismaise üksuse netoinvesteeringu riskimaandamine“ EL poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 16 pärast 30. juunit 2009 algavatele aruandeperioodidele, varasem rakendamine lubatud.
- IFRIC 17 „Mitterahaliste varade üleandmine omanikele“ EL poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 17 pärast 31. oktoobrit 2009 algavatele aruandeperioodidele, varasem rakendamine lubatud.
- IFRIC 18 „Klientide poolt üleantavad varad“ EL poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 18 pärast 31. oktoobrit 2009 algavatele aruandeaastatele, varasem rakendamine lubatud.
- IAS 32 „Märkimisõiguste emissioonide klassifitseerimine“ muudatus, välja antud oktoobris 2009. rakendub 1. veebruaril 2010 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.
- IFRS 3 „Äriühendused“ muudetud jaanuaris 2008 rakendub äriühendustele omandamiskuupäevaga esimesel aruandeaastal, mis algab 1. juulil 2009 või hiljem.
- „Riskimaandamisnõuetele vastavad instrumendid“ – IAS 39 muudatus, rakendub tagasiulatuva mõjuga 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.
- IFRS 1 „Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standardite esmarakendamine“ muudetud detsembris 2008 Euroopa Liidu poolt vastuvõetuna rakendub muudetud IFRS 1 pärast 31. detsembrit 2009 algavatele aruandeaastatele, varasem rakendamine lubatud.
- „Rahas arveldatavad kontserni aktsiapõhised tehingud“ - IFRS 2 muudatused, rakendub 1. jaanuaril 2010 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
- „Täiendavad erandid esmarakendajatele“ - IFRS 1 muudatused, rakendub 1. jaanuaril 2010 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt.
- „Muudatused IFRS-des“, välja antud aprillis 2009 – (IFRS 2, IAS 38, IFRIC 9 ja IFRIC 16 muudatused rakenduvad 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; IFRS 5, IFRS 8, IAS 1, IAS 7, IAS 17, IAS 36 ja IAS 39 muudatused rakenduvad 1. jaanuaril 2010 või hiljem algavatele aruandeperioodidele (muudatused ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Muudatused hõlmavad sisulisi muudatusi ja selgitusi järgmistes standardites ja tõlgendustes: selgitus, et IFRS 2 ei rakendu äriüksuse üleandmisele ühise kontrolli all toimunud tehingutes ning ühisettevõtete

moodustamisel; IFRS 5 ja teiste standardite poolt sätestatud avalikustamisnõuete täpsustamine müügiootel põhivarade (või müügigruppide) osas; nõue, et segmenti koguvarade ja -kohustuste kohta avalikustatakse näitajad ainult juhul, kui neid regulaarselt edastatakse kõrgeimale (äri) tegevust puudutavate otsuste langetajale; IAS 1 muutmise, lubamaks klassifitseerida pikaajalisena teatud kohustusi, mida tasutakse ettevõtte enda omakapitaliinstrumentidega; IAS 7 muutmise nii, et investeerimistegevuseks võib klassifitseerida ainult selliseid kulusi, mis kapitaliseeritakse varana; IAS 17-s teatud pikaajaliste maarendilepingute kapitalirendina klassifitseerida lubamine ka juhul, kui rendilepingu lõppedes omandiõigus ei lähe üle; täiendavad juhised IAS 18-s määramaks, kas ettevõtte tegutseb teenuse peamise osutajana või agendina; selgitus IAS 36-s, et raha genereeriv üksus ei ole suurem kui ärisegment enne summeerimist; IAS 38 täiendamine äriühenduse käigus soetatud immateriaalsete varade õiglase väärtuse mõõtmise kohta; IAS 39 muutmise: (1) lisamaks standardi rakendusalasle optsoonilepingud, mille tulemuseks võib olla äriühendus, (2) selgitamaks perioodi, mil rahavoogude riskimaandamisinstrumentide kasumeid ja kahjumeid reklassifitseeritakse omakapitalist kasumiaruandesse, (3) määramaks, et varasema tagastamise optsoon on põhilepinguga tihedalt seotud, kui selle optiooni realiseerimisel hüvitab laenusaja laenuandja majandusliku kahju; IFRIC 9 muudatus, selgitamaks, et tõlgenduse rakendusalasle ei kuulu ühise kontrolli all toimunud äriühendustes või ühisettevõtte moodustamisel omandatud lepingutes sisalduvad varjatud derivatiivid; IFRIC 16-st piirangu kaotamine selle kohta, et riskimaandamisinstrument ei tohi olla selles välismaises äriüksuses, mille riske maandatakse;

- IFRIC 19, „Finantskohustuste lunastamine omakapitaliinstrumentidega“, rakendub 1. juulil 2010 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
- „Minimaalse rahastamisnõude ettemaksed“ – IFRIC 14 muudatus, rakendub 1. jaanuaril 2011 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
- „Piiratud vabastus esmarakendajatele IFRS 7 võrdlusandmete avalikustamisel“ – IFRS 1 muudatus, rakendub 1. juulil 2010 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Konsolideeritud aruannete koostamine

Tütarettevõtte

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarvõtte hääleõiguslikest aktsiatest või on muul moel võimaline kontrollima tütarvõtte tegevus- ja finantspoliitikat. Kontrolli olemasolu hindamisel võetakse arvesse hetkel kasutatavate või konverteeritavate potentsiaalsete hääleõiguste olemasolu ja võimalikku mõju. Tütarettevõtte konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni.

Äriühenduste arvestamisel rakendatakse ostumeetodit. Äriühenduse soetusmaksumuse moodustavad üleantud varade, tekkinud või üle võetud kohustuste ja omandaja poolt omandamise eesmärgil emiteeritud omakapitaliinstrumentide õiglase väärtus vahetuskuupäeval ning omandamisega otseselt seotud väljaminekud. Omandatud eristatavad varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused kajastatakse omandamise kuupäeval nende õiglases väärtuses olenemata vähemusosaluse suuruselt. Positiivne vahe omandatud äriühenduse soetusmaksumuse ja omandatud eristatava netovara õiglase väärtuse vahel kajastatakse firmaväärtusena. Kui omandatud äriühenduse soetusmaksumus on väiksem kui omandatud netovara õiglase väärtus, kajastatakse negatiivne vahe kasumiaruandes kohe tuluna.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab emaettevõtte AS-i Tallinna Lennujaam ning selle tütarvõtte AS-i Tallinn Airport GH finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt. Ema- ja tütarvõtte vaheliste tehingute tulemusena tekkinud nõuded, kohustused, tulud, kulud ning realiseerimata kasumid ja

Intsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Intsiaalid/initials L. P.
Kuupäev/date 17.03.10
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

kahjumid on elimineeritud. Vajadusel on tütaretevõtte arvestuspõhimõtteid muudetud, et viia need kooskõlla kontserni arvestuspõhimõtetega.

Konsolideeritud aastaaruande lisades on esitatud Emaettevõtte konsolideerimata aruanded.

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, v.a investering tütaretevõttesse, mis konsolideerimata aruandes on kajastatud soetusmaksumuses (miinus vajadusel allahindlused).

Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

(a) Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni ettevõtted kasutavad arvestuses oma põhilise majanduskeskkonna valuutat, mis on nende arvestusvaluutaks. Konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne on koostatud Eesti kroonides, mis on emaettevõtte arvestusvaluuta ja kontserni esitusvaluuta. Eesti kroon on fikseeritud euro suhtes kursiga 15,6466 krooni euro kohta. Aruandes on summad ümardatud lähima tuhandeni, v.a juhul, kui sellele on viidatud teisiti.

(b) Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga vastava valuuta ametlikud noteeringud. Raha ülekandmise ja tehingupäeva kursside erinevuse korral tekkivad kursivahed kajastatakse kasumiaruandes. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused on ümber hinnatud bilansipäeval kehtinud Eesti Panga ametliku noteeringu või, kui Eesti Pank vastavat valuutat ei noteeri, valuutat emiteeriva riigi keskpanga ametliku noteeringu alusel euro suhtes. Ümberhindamisest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes. Võlakohustuste ning raha ja raha ekvivalentide ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes finantstulude- ja kuludena; muud valuutakursside muutustest tulenevad kasumid ja kahjumid aga muude äritulude või tegevuskuludena.

Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustused on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks. Lühiajalisteks loetakse varad, mis eeldatavasti realiseeritakse järgmisel majandusaastal või kontserni tavapärase äritsükli käigus. Lühiajaliste kohustustena on näidatud kohustused, mille maksetähtaeg saabub järgmise majandusaasta jooksul või mis tõenäoliselt tasutakse järgmisel majandusaastal või kontserni tavapärase äritsükli käigus. Kõik ülejäänud varad ja kohustused on näidatud pikaajalistena.

Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivarana käsitletakse materiaalsel vara maksumusega alates 30 000 krooni ja kasuliku elueaga üle ühe (1) aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 30 000 krooni, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Soetusmaksumus

Materiaalsel põhivara kajastatakse bilansis jääkväärtuses, mis on saadud vara ajaloolise soetusmaksumuse vähendamisel akumuliseeritud kulumid ja väärtuse languse võrra. Vara ajalooline soetusmaksumus sisaldab lisaks ostuhinnale ka kulutusi transpordile ja paigaldamisele ning muid soetuse ja kasutuselevõttuga otseselt seotud väljaminekuid.

Kui materiaalne põhivara koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga komponentidest, võetakse osad arvele iseseisvate põhivaraobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale

Materiaalse põhivara valmistamise finantseerimiseks võetud laenu kasutuse kulutused kapitaliseeritakse vara soetusmaksumuse osana alates 1.1.2009.

Kulum

Põhivara kulumit arvestatakse soetusmaksumuselt lineaarsel meetodil vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Erandiks on maa, mida ei amortiseerita.

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpus ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, s.t edasiulatuvalt. Põhivara eeldatavat kasulikku eluiga inventeeritakse aastainventuuri käigus, hilisemate kulutuste arvelevõtmisel ja oluliste muutuste korral arenguplaanides. Kui vara hinnanguline kasulik eluiga erineb oluliselt eelnevalt kehtestatud, kajastatakse see raamatupidamisliku hinnangu muutusena, muutes vara järelejäänud kasulikku eluiga, mille tulemusena muutub järgmistel perioodidel varale arvestatav kulum.

Põhivara kasuliku eluea hindamine

Põhivara kasulik eluiga määratakse lähtudes juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamise perioodi kohta. Senine kogemus on näidanud, et varade tegelik kasutusaeg on osutunud mõnevõrra pikemaks kui varade hinnanguline eluiga.

Kontsernis kasutatavate põhivarade eeldatavad kasulikud eluead on järgmised:

Ehitised, rajatised:

Perroonid, lennurajad	50 aastat
Hooned	3 - 50 aastat
Muud rajatised (kanalisatsioonid ja muud trassid)	10 - 25 aastat
Väikerajatised (angaarid)	2 - 7 aastat

Masinad ja seadmed:

Mitmesugused süsteemid	5 - 20 aastat
Rajahoodusmasinad ja seadmed	6 - 10 aastat
Muu seadmed	3 - 15 aastat

Muu inventar, tööriistad, sisseseaded:

Terminali mööbel ja sisustus	2 - 10 aastat
Arvutid ja võrguseadmed	3 - 5 aastat
Muu vara	2 - 10 aastat

Parendused

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele või võetakse arvele eraldi varana ainult juhul, kui on tõenäoline, et kontsern saab tulevikus varaobjektist majanduslikku kasu ja varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Kui materiaalse põhivara objektile vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele ning asendatud komponent või proportsionaalne osa asendatud põhivarast kantakse bilansist maha. Jooksva hoolduse ja remondiga seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena.

Kajastamise lõpetamine

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui kontsern ei eelda selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati, kasumiaruandes real "muud äritulud" või "muud ärikulud".

Müügiks hoitav põhivara

Materiaalse põhivara objektid, mis väga tõenäoliselt müüakse lähema 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiootel põhivaraks. Müügiootel põhivara amortiseerimine lõpetatakse ning seda kajastatakse kas bilansilises jääkmaksumuses või õiglasel väärtuses (miinus müügikulutused), sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Varade väärtuse langus

Varad hinnatakse alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui varade kaetav väärtus on väiksem bilansilisest jääkväärtusest – vt. lõiku „mittefinantsvarade väärtuse langus“.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kuludest. Bilansis kajastatakse immateriaalsel põhivara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja allahindlused. Immateriaalse põhivara all kajastatakse soetatud tarkvara, mis on piiratud kasuliku elueaga. Kontsernil ei olnud aruandeperioodil ega ka võrdlusperioodil määramata kasuliku elueaga immateriaalsel põhivara.

Immateriaalsel põhivara amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil hinnangulise kasuliku eluea jooksul.

Kontsernis kasutatava immateriaalse põhivara (tarkvara) eeldatav kasuliku eluiga on 3-5 aastat.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna kajastatakse kinnisvara objekti, mida Kontsern hoiab renditulu teenimise eesmärgil või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ning mida ei kasutata Kontserni enda majandustegevuses. Kontsern kasutab soetusmaksumuse meetodit, mis tähendab, et kinnisvarainvesteeringute kajastamisel rakendatakse samu arvestuspõhimõtteid, mida kasutatakse materiaalse põhivara arvestuses.

Kontsernis kasutatavaks kinnisvarainvesteeringu kasulikuks elueaks on 20 aastat.

Mittefinantsvarade väärtuse langus

Amortiseeritavate varade ja maa puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist, kui teatud sündmused või asjaolude muutused viitavad sellele, et bilansiline maksumus ei ole kaetav. Varad hinnatakse alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui varade kaetav väärtus on väiksem bilansilisest jääkväärtusest. Vara kaetav väärtus on kõrgem kahest järgnevast näitajast:

- vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused;
- vara kasutusväärtus.

Kui vara õiglast väärtust, millest on maha lahutatud müügikulutused, pole võimalik määrata, loetakse vara kaetavaks väärtuseks selle kasutusväärtus. Varade kasutusväärtus leitakse varade abil tulevikus genereeritavate hinnanguliste rahavoogude nüüdisväärtusena.

Varade väärtuse langust hinnatakse juhul, kui sellele viitavad võimalikud järgmised asjaolud:

- sarnaste varade turuväärtus on langenud;
- üldine majanduskeskkond ja turusituatsioon on halvenenud, mistõttu on tõenäoline, et varadest genereeritav tulu väheneb;
- turu intressimäärad on tõusnud;
- varade füüsiline seisund on järsult halvenenud;
- varadest saadavad tulud on väiksemad planeeritust;

- mõningate tegevusvaldkondade tulemused on oodatust halvemad;
- teatava raha teeniva üksuse tegevus kavatakse lõpetada.

Samuti kontrollitakse väärtuse langust, kui kontsern tuvastab teisi vara väärtuse langusele viitavaid asjaolusid.

Varade väärtuse langust võidakse hinnata kas üksiku vara või varade grupi (raha teeniva üksuse) kohta. Raha teenivaks üksuseks loetakse väikseim eraldi identifitseeritav varade grupp, millest genereeritavad rahavood on olulises osas prognoositavad sõltumatult ülejäänud varade poolt genereeritavatest rahavoogudest. Kahjum väärtuse langusest kajastatakse koheselt kasumiaruandes kuluna. Sihtfinantseerimise abil soetatud põhivarade puhul hinnatakse nende väärtuse langust varade netosummas, milleks on kogu investeeringu ja sihtfinantseeringuga soetatud osa vahe.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansipäeval, kas vara kaetav väärtus on tõusnud. Vastavalt testi tulemustele võidakse allahindlus kas osaliselt või täielikult tühistada.

Finantsvarad

(a) Klassifitseerimine

Kontsernile kuuluvad finantsvarad on klassifitseeritud järgmistesse kategooriatesse:

õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ning laenud ja nõuded. Finantsvarade klassifitseerimise aluseks on finantsvarade soetamise eesmärk. Finantsvara kategooria määrab juhatus finantsvara esmasel kajastamisel.

(b) Kajastamine ja mõõtmine

Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab „laenude ja nõuete“ kategoorias kajastatud finantsvarade puhul kõiki finantsvaraga otseselt seotud tehingukulutusi; õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande finantsvarade tehingukulutused kajastatakse kasumiaruandes kuluna.

Õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad – vt. lõik „Tuletisinstrumentid“

Laenud ja nõuded

Pärast esmast arvele võtmist kajastab kontsern laenusid ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses (miinus võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused), arvestades järgnevatel perioodidel nõude intressitulu, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenusid ja nõudeid kajastatakse käibevaradena, välja arvatud juhul, kui laenu või nõude tähtaeg on bilansipäeva seisuga üle 12 kuu. Sellisel juhul kajastatakse neid põhivaradena. Laenude ja nõuete kategoorias on kajastatud järgmised finantsvarad: „Raha ja raha ekvivalendid“, „Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded“.

Vara väärtuse langusest tingitud allahindlus kajastatakse juhul, kui on objektiivseid tõendusmaterjale selle kohta, et kontsern ei suuda välja nõuda kõiki saadaolevaid summasid vastavalt nõuete algsetele tingimustele. Sellisteks olukordadeks võivad olla võlgniku olulised finantsraskused, pankrot või oma kohustuste mittetäitmine kontserni ees. Allahindluse summa on bilansilise väärtuse ja kaetava väärtuse vahe, milleks on tulevikus oodatavate rahavoogude summa, diskonteeritud esialgse sisemise intressimääraga. Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või kui ta annab varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest üle kolmandale osapoolele. Kõik tavapärastel turutingimustel toimuvad

finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse nende tehingute tehingupäeval, s.t. päeval, mil Kontsern võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks.

Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid.

Varude kuluks kandmisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus leitakse, arvates tavapärasel äritegevuses kasutatavast hinnangulisest müügihinnast maha hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügivalmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Nõuded ostjate vastu

Nõuded ostjate vastu võetakse algselt arvele nende õiglasel väärtuses ja kajastatakse seejärel korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit ning arvestades maha allahindluse. Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma on vahe nende nõuete bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel, kasutades esialgset sisemist intressimäära. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes *mitmesuguste tegevuskuludena*. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Nõuded, mille laekumine on ette nähtud kuni ühe aasta jooksul, loetakse lühiajalisteks nõueteks. Ülejäänud nõuded ostjate vastu kajastatakse pikaajaliste nõuetena.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke ja kuni 3-kuulisi tähtajalisi deposiite.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (võlad tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad), võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasel väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või kontsernil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Sihtfinantseerimine

Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse selle õiglasest väärtuses, kui eksisteerib piisav kindlus, et kontsern vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ning sihtfinantseerimine leiab aset.

Varade sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimist kajastatakse brutomeetodil. Sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses, varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse bilansis pikaajalise kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Kulude kompenseerimiseks ette nähtud sihtfinantseerimise tulu kajastatakse vastavate kulude kajastamise perioodil. Sihtfinantseerimisena ei kajastata valitsusepoolset abi, mille väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata (näiteks tasuta konsultatsioonid). Info sellise abi kohta avaldatakse aastaaruande lisades.

Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes real "muud äritulud".

Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumente kajastatakse nende esmasel arvelevõtmisel õiglasest väärtuses tuletisinstrumenti lepingu sõlmimise kuupäeval. Peale esmast kajastamist hinnatakse neid igal bilansipäeval ümber nende õiglasele väärtusele. Väärtuse muutusest tekkinud kasumi või kahjumi kajastamise meetod sõltub sellest, kas tuletisinstrument on määratletud riskimaandamisinstrumentina ja kui on, siis maandatava objekti olemusest.

Kontsern kasutab tuletisinstrumentidest intressimäära swap-i katmaks intressimääraga seotud riske. Selliseid tuletisinstrumente kajastatakse algselt tema õiglasest väärtuses lepingu sõlmimise kuupäeval ja hiljem hinnatakse ümber vastavalt instrumenti õiglase väärtuse muutusele. Kui õiglane väärtus on positiivne, kajastatakse tuletisinstrument varana, kui aga negatiivne, siis kohustusena.

Tuletisinstrumenti õiglase väärtuse muutusest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, v. a. selliste tuletisinstrumentide, mis kvalifitseeruvad riskimaandamise eesmärgil soetatud instrumentide kajastamise erireegli (*hedge accounting*) alla. Viimatinimetatuid Kontsernil aruandeperioodil ja ka võrdlusperioodil ei ole olnud. Intressimäära swap-i õiglase väärtuse määramisel kasutatakse 6-kuu EURIBORI hinnangutel põhinevate tulevaste rahavoogude meetodit.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldisi kajastatakse juhul, kui kontsernil on minevikus aset leidnud sündmustest tulenev seaduslik või faktiline kohustus, mis nõuab ressurssidest loobumist ja kohustuse suurust saab usaldusväärselt mõõta. Eraldisi kajastatakse kohustuse täitmiseks vajalike kulutuste nüüdsväärtuses, kasutades intressimäära, mis kajastab turu hinnanguid raha ajaväärtusele ja kohustusele iseloomulikele riskidele. Eraldiste suurenemist seoses realiseerumistähtaja lähenemisega kajastatakse kasumiaruandes intressikuluna. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangutest, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest.

Eraldisi ei moodustata tulevikus aset leidvate tegevuskahjumite katteks.

Mitmete sarnaste kohustuste olemasolu korral määratakse kohustuste täitmiseks vajalike ressursside vähenemise tõenäosus kindlaks, vaadeldes kohustuste klassi kui üht tervikut. Kuigi iga üksiku objekti puhul võib ressursside vähenemise tõenäosus olla väike, võib kohustuste klassi osas tervikuna ressursside teatav vähenemine osutuda tõenäoliseks. Sellisel juhul eraldi kajastatakse (kui teised kajastamiskriteeriumid on täidetud).

Eraldised vaadatakse üle iga aruandeperioodi lõpul ja korrigeeritakse lähtudes selle hetke parimast hinnangust. Eraldiste moodustamisega seotud kulu kajastatakse kasumiaruandes ärikuludes või põhivara soetusmaksumuses, kui eraldise moodustamine on seotud demonteerimise, ümberpaigutamise või taastamiskohustusega, mis on tekkinud varaobjekti soetamise või varaobjekti teatud perioodi jooksul kasutamise tagajärjel.

Eraldisi kasutatakse ainult nende kulutuste katmiseks, mille jaoks need olid moodustatud.

Kui eeldatakse, et teine osapool hüvitab mõned või kõik eraldise täitmiseks vajalikud kulutused, kajastatakse hüvitis juhul, ja ainult juhul, kui hüvitise saamine pärast kohustuse täitmist kontserni poolt on praktiliselt kindel. Hüvitist käsitletakse eraldi varana. Hüvitisena kajastatud summa ei tohi ületada eraldise summat.

Muud võimalikud või olemasolevad kohustused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

Maksustamine

(a) Dividendi tulumaks Eestis

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividende ja teatud liiki väljamakseid ning kulusid, mis on ära toodud tulumaksuseaduses. Kuni 31. detsembrini 2009. a. väljamakstud dividendide osas on maksumääraks 21/79 (sama maksumäär oli ka alates 1. jaanuarist 2009. a.). Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustus.

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust kontserni vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

(b) Muud maksuliigid Eestis

Kontserni kulusid oluliselt mõjutavad maksuliigid:

Sotsiaalmaks	33% töötajatele tehtud väljamaksetelt ja erisoodustustelt
Töötuskindlustusmaks	0,3% töötajatele tehtud väljamaksetelt
Erisoodustuste tulumaks	21/79 töötajatele tehtud erisoodustustelt (kuni 2008. aasta 1. jaanuarini 22/78 töötajatele tehtud erisoodustustelt)
Maamaks	0,6%–2,5% maa maksustamishinnast aastas

Ettevõtja tulumaks ettevõtlusega 21/79 ettevõtlusega mitteseotuks loetavatelt kuludelt (kuni 2008. mitteseotud kuludelt aasta 1. jaanuarini 22/78 ettevõtlusega mitte seotuks loetavatelt kuludelt

(c) Hüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad palka ja sotsiaalmakse, töölepingu ajutise peatumisega seotud hüvitisi (puhkusetasud või muud seesugused tasud), kui eeldatakse, et töölepingu ajutine peatumine leiab aset 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi, ning muid hüvitisi, mis tuleb välja maksta 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi. Kui aruandeperioodi jooksul on töötaja osutanud teenuseid, mille vastutasuks on põhjust eeldada hüvitise maksmist, moodustab kontsern prognoositava hüvitise summa ulatuses diskonteerimata kohustuse (viitvõla), millest arvatakse maha kõik juba tasutud summad.

Tulude arvestus

Tuluna kajastatakse tavapärase äritegevuse käigus kaupade müügi ja teenuste osutamise eest saadud või saadava tasu õiglast väärtust. Tulu arvestatakse ilma käibemaksuta ning vähendatuna allahindluste võrra peale kontsernisest tehingute elimineerimist. Tulu kajastatakse ainult siis, kui tulu suurust on võimalik usaldusväärselt mõõta, on tõenäoline, et kontsern saab tehingust tulenevat majanduslikku kasu, olulised omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale ning on täidetud alltoodud täiendavad kriteeriumid. Tulu suurust loetakse usaldusväärselt mõõdetavaks ainult siis, kui kõik tehinguga seotud asjaolud on selged.

Kontserni põhitegevusteks on lennutranspordi ja reisijate teenindamine. Lisaks saadakse tulu vabade pindade rentimisest, rentnikele kommunaalteenuste osutamisest ja vahendamisest.

Müügitulu

Teenuste osutamisest saadud tulu kajastatakse teenuse osutamise kuul ning lähtudes tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Tulu viivistelt kajastatakse nende laekumise momendil ning laekunud summa ulatuses.

Intrassitulu

Intrassitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intrassitulu kajastatakse, kasutades vara sisemisest intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intrassitulu kassapõhiselt.

Rendid

Rendi all mõistetakse kokkulepet, mille kohaselt rendileandja annab rentnikule makse või rea maksete eest kokkulepitud ajavahemikuks üle varaobjekti kasutusõiguse. Kapitalirendina klassifitseeritakse rent, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved on läinud üle rentnikule. Muud rendid kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirendi teel renditud vara kajastatakse algselt rentniku bilansis varana renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete nüüdisväärtuses, kui viimane on madalam. Kohustust vähendatakse põhiosa tagasimaksetega. Kapitalirendiga seotud intressikulud kajastatakse kasumiaruandes finantskulude koosseisus.

Makstud kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt ärikuluna ja saadud kasutusrendi maksed rendiperioodi jooksul lineaarselt ärituluna.

Kontsern rendib äriühingutele äripindu. Kontsessioonilepinguid, millega antakse kontsessioonäriõigust tegutseda Tallinna lennujaama territooriumil, loetakse tingimuslikeks rendilepinguteks. Kontsessioonitasusid on kahte tüüpi:

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initialialed/initials <u>L.P.</u>
Kuupäev/date <u>18.03.10</u>
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

- fikseeritud summa aastas, mida korrigeeritakse reisijate arvu kasvuga;
- määratud osa müügituludest, mis on kontsessioonäär saanud tegutsedes Tallinna lennujaama territooriumil.

Samuti on kontsessioonilepinguid, mille kontsessioonitasude muutus sõltub tarbijahinnaindeksist.

Dividendid

Dividende kajastatakse nende väljakuulutamisel jaotamata kasumi vähendamisenä ning kohustusena aktsionäri ees.

Aktiakapital ja kohustuslik reservkapital

Lihtaktsiad kajastatakse omakapitali koosseisus. Eelisaktsiaid ei ole emiteeritud. Uute aktsiate emiteerimisega seotud omakapitali tehingute tehingukulud kajastatakse omakapitalist mahaarvamisenä eeldusel, et need on käsitatavad omakapitali tehinguga otseselt kaasnevate vältimatute lisakuludena.

Üldkoosoleku poolt otsustatud, kuid äriregistris veel registreerimata aktsiad kajastatakse omakapitali real „Registreerimata aktiakapital“.

Äriseadustiku nõuete kohaselt peab emaettevõtte moodustama puhaskasumist kohustusliku reservkapitali, mille miinimumsuuruseks on 1/10 aktiakapitalist. Iga-aastase kohustusliku eraldise suurus on 1/20 aruandeaasta puhaskasumist kuni reservkapitali määra täitumisenä

Reservkapitali võib üldkoosoleku otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta aktiaseltsi vabast omakapitalist, samuti aktiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

Rahavoogude aruanne

Rahavood klassifitseeritakse rahavoogudeks äritegevusest, investeerimisest ja finantseerimisest. Rahavoogude aruande koostamisel on rahavood äritegevusest, investeerimistegevusest ja finantseerimistegevusest kajastatud otsemeetodil.

Bilansivälised nõuded ja kohustused

Bilansiväliselt peetakse arvestust tingimuslike nõuete ning kohustuste üle.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Kui pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande valmimist toimub olulisi tehinguid või sündmusi, millel on oluline mõju kontserni tegevusele, siis kirjeldatakse neid sündmusi aastaaruande lisades. Bilansipäevajärgsed sündmused, mis mõjutavad lõppenud aasta majandustulemusi, kajastatakse lõppenud aasta bilansis ja kasumiaruandes.

Tehingud seotud osapooltega

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks AS-i Tallinna Lennujaam nõukogu ja juhatuse liikmed ning teisi isikud ja ettevõtteid, kes saavad kontrollida või mõjutada kontserni finants- ja äriotsuseid. Kuna AS-i Tallinna Lennujaam aktsiad kuuluvad 100% Eesti Vabariigile, loetakse kontserni seotud osapoolteks ka riigi kontrolli või olulise mõju all olevaid üksusi.

Lisa 2. Finantsriskide juhtimine

2.1 Finantsriskid

Kontserni tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid: tururisk (mis hõlmab valuutariski, rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära riski ja hinnariski), krediidirisk ja likviidsusrisk. Kontserni üldine riskijuhtimise programm keskendub finantsturu prognoosimatusele ja üritab minimeerida võimalikke

ebasoodsaid mõjusid kontserni finantstegevusele. Kontsern kasutab teatud riskipositsioonide maandamiseks tuletisinstrumente.

Finantsriskide juhtimise eesmärk on finantsriskide maandamine ja finantstulemuste volatiilsuse vähendamine. Kontserni finantsriske juhitakse vastavalt juhatuse poolt heaks kiidetud põhimõtetele kontserni tasandil. Kontserni finantsriskide juhtimisel on tähtsaimad eesmärgid tähtsuse järjekorras:

- likviidsusrisk;
- krediidi ja intressirisk;
- hinnarisk;
- valuutarisk.

2.1.1 Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu. Varasid ja kohustusi eurodes loetakse valuutariski suhtes neutraalseteks varadeks ja kohustusteks. Valuutariski vältimiseks toimuvad arveldused valdavas enamuses Eesti kroonides ja eurodes (Eesti krooni kurss on euro suhtes fikseeritud 1 EUR = 15,6466 EEK).

Kontsernil ei olnud aruandeperioodi ja ka eelneva perioodi lõpu seisuga avatud välisvaluutaposisioone.

31.12.2009	EEK	EUR	USD	Kokku EEK
Raha (Lisa 12)	31 692	16 715	776	49 183
Nõuded ostjate vastu (Lisa 9)	30 734	15 652	23	46 409
Võlad ja ettemaksed (Lisa 17)	14 613	1 144	20	15 776
Tuletisinstrumentid (kohustus), mis on kajastatud riskimaandamisinstrumentidena (Lisa 16)	0	22 579	0	22 579
Lühiajalised laenukohustused (Lisa 13)	394	99 235	0	99 629
Pikaajalised laenukohustused (Lisa 13)	169	465 203	0	465 372

31.12.2008	EEK	EUR	USD	Kokku EEK
Raha (Lisa 12)	213 135	826	709	214 671
Nõuded ostjate vastu (Lisa 9)	17 633	14 612	83	32 327
Võlad ja ettemaksed (Lisa 17)	94 999	64 144	64	159 208
Tuletisinstrumentid (kohustus), mis on kajastatud riskimaandamisinstrumentidena (Lisa 16)	0	9 478	0	9 478
Lühiajalised laenukohustused (Lisa 13)	0	97 413	0	97 413
Pikaajalised laenukohustused (Lisa 13)	0	540 883	0	540 883

	31.12.2009	31.12.2008
EUR kurss	15,6466 EEK	15,6466 EEK
USD kurss	10,8653 EEK	11,1052 EEK

2.1.2 Hinnarisk

Hinnarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus muude kui intressimäärariskist või valuutariskist tulenevate turuhindade muutumise tõttu. Kontsernil puuduvad finantsinstrumendid, mis oleks avatud hinnariskile.

2.1.3 Rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära risk

Intressimäära risk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turu intressimäära muutuste tõttu

Üleöödeposiidid on sõlmitud fikseeritud intressimääraga ning ei tekita kontsernile rahavoogude intressimäära riski.

Kuna Kontsernil ei ole olulisi intressi teenivaid varasid, on grupi tulud ja äritegevuse rahavood turu intressimäärade muutustest sisuliselt sõltumatud.

Rahavoogude intressimäära risk tekib kontserni ujuva intressimääraga võlakohustustest ning seisneb ohus, et finantskulud suurenevad, kui intressimäärad tõusevad.

Kontserni laenukohustused on ujuva intressimääraga, sõltuvad Euribori kõikumistest. Lõppenu majandusaastal keskmised intressimäärad langesid. Kontsernil on aastast 2006 Nordea pangast võetud ujuva intressimääraga laenu ja 2007 sõlmitud Nordic Investment Bank käest saadud ujuva intressimääraga laenu intressikulu fikseerimiseks sõlmitud tuletistehing (interest-rate swap) Nordea Pangaga. Lisaks on kontsern sõlminud 2009. aastal tuletistehingu SEB Pangaga Nordic Investment Bank käest saadud laenu osas (vt lisa 16).

Kui seisuga 31. detsember 2009 oleks turuintressimäär (6 kuu Euribor) olnud 50 baaspunkti (2008: 50 baaspunkti) võrra kõrgem, oleks (kõigi muude näitajate samaks jäädes) kontserni aruandeperioodi kasum muutunud järgmiselt:

- ujuva baasintressimääraga pikaajalistelt võlakohustustelt (sh. kapitalirendi kohustustelt) arvestatud intressikulu suurenemisest vähenenud kasum 277 tuhat krooni võrra;
- ujuva baasintressimääraga pikaajalistelt võlakohustustelt, mille intressikulu on fikseeritud swap tehinguga, arvestatud swapi õiglase väärtuse suurenemisest kasum suurenenud 1 968 tuhat krooni võrra.

(2008: 3 165 tuh kr oleks kasum vähenenud).

2.1.4 Krediidirisk

Krediidirisk seisneb kontserni võimalikus kahjus, mis on põhjustatud finantsinstrumendi teise osapoole võimetusest oma kohustusi täita. Krediidiriskile on avatud raha pangadeposiitidel, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded.

Bilansipäeva seisuga ei olnud kontsernile teada olulisi suuremaid riske seoses ostjatelt laekumata arvetega (välja arvatud summade osas, mis on kantud ebatõenäoliselt laekuvateks arveteks). Kontserni riskijuhtimise põhimõtete kohaselt on grupi lühiajaliselt vabu rahalisi vahendeid lubatud paigutada krediitiasutuste üleöö- ja tähtajalistesse deposiitidesse ning intressi- ja rahaturufondidesse.

Lühiajaliselt vabade rahaliste vahendite paigutamisel juhendatakse järgmistest printsiipidest:

- likviidsuse tagamine;
- kapitali säilimine;
- tulu teenimine.

Maksimaalne krediidiriskile avatud summa bilansipäeva seisuga oli järgmine:

Intsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.P.
Kuupäev/date 18.03.10
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Krediidiriskile avatud summa	31.12.2009	31.12.2008
Nõuded ostjate vastu, saamata põhivara sihtfinantseering ja muud nõuded ¹ (Lisa 9)	51 071	32 372
Arvelduskontod ja üleöödeposiidid pankades ² (Lisa 12)	49 183	214 671
Krediidiriskile avatud summa kokku	100 254	247 043

Ostjatelt laekumata arvete analüüs

	31.12.2009	31.12.2008
Maksetähtaeg saabumata	32 903	22 624
Maksetähtaeg aegunud kuni 30 päeva	10 503	7 406
Maksetähtaeg aegunud kuni 60 päeva	3 033	848
Maksetähtaeg aegunud üle 60 päeva	348	2 027
Ostjatelt laekumata arved kokku	46 787	32 905

Arvelduskontode ja deposiitide jaotus erinevate krediidiireitingutega pankade vahel.

Arvelduskontod ja deposiidid pankades seisuga 31.12.2009

Pankades, mis omavad Moody's krediidiireitingut Baa3	43 762
Pankades, mis omavad Moody's krediidiireitingut A1	5 418
Pankades, mis omavad Moody's krediidiireitingut Aa2	3
Krediidiriskile avatud summa kokku	49 183

Arvelduskontod ja deposiidid pankades seisuga 31.12.2008

Pankades, mis omavad Moody's krediidiireitingut A1	54 207
Pankades, mis omavad Moody's krediidiireitingut Aa2	159 616
Pankades, mis omavad Moody's krediidiireitingut Aa3	848
Krediidiriskile avatud summa kokku	214 671

Klientide tähtjaks tasumata võlgadega tegeleb igapäevaselt raamatupidamise- ja turunduse osakond. Ostjatele esitatud arvete laekumise tähtja ületamise korral kasutatakse kordusarvete, meeldetuletuste ja hoiatuste saatmist, võla mittelaekumisel lõpetatakse lepingus ettenähtud tingimustel teenuse pakkumine. On kehtestatud tingimused, mille korral alustatakse võla sissenõudmist kohtu kaudu või antakse võla sissenõudmine üle inkassofirmale.

Nõuetest ostjate vastu on maha arvatud nõuete allahindlused. Ehkki nõuete laekumist võivad mõjutada majanduslikud tegurid, on juhtkond seisukohal, et puudub oluline kahjumi risk, mis ületaks juba kajastatud allahindluse summat. Ülejäänud nõuete liigid allahinnatud varasid ei sisalda.

Täiendav info krediidiriski kohta on avalikustatud Lisa 9.

2.1.5 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kontsern ei suuda oma finantskohustusi täita rahavoo puudujäägi tõttu. Likviidsusriski maandatakse erinevate finantsinstrumentidega nagu laenud.

¹ Kokku nõuded ostjate vastu ja muud nõuded miinus ettemaksud.

² Kokku raha ja raha ekvivalendid miinus sularaha kassades.

Majandusaasta lõpu seisuga oli kontsernil vabu rahalisi vahendeid mahus 49 milj. kr (31.12.2008: 215 milj. kr).

Likviidsusriski maandamiseks kasutab kontsern erinevaid finantseerimise allikaid, milleks on pangalaenu, arvelduslaenu võimalus ning ostjate nõuete pidev monitooring. Bilansipäeva seisuga ületasid kontserni lühiajalised kohustused käibevara 42 milj. kr (31.12.2008 29 milj. kr) võrra (vt ka lisa 34).

Alljärgnevas likviidsusanalüüsis on esitatud kontserni lühi- ja pikaajaliste kohustuste jaotus kohustuste realiseerumistähtaegade lõikes. Kõik tabelis esitatud summad on lepingute alusel tasumisele kuuluvad diskonteerimata rahavood.

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi seisuga 31.12.2009

	kuni 1 kuu	1 kuni 3 kuud	3 kuud kuni 1 aasta	1 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Diskon- teerimata rahavood kokku	Bilansili ne väärtus
Kapitalirendi kohustused (Lisa 13)	148	445	1 190	1 848	0	3 631	3 482
Laenukohustused (Lisa 13)	28 752	12 628	61 376	367 303	114 123	584 182	561 519
Tuletisinstrumendid (Lisa 16)	0	0	0	1 384	21 195	22 579	22 579
Võlad tarnijatele ja muud võlad ³ (Lisa 17)	15 776	0	0	0	0	15 776	15 776
Kokku	44 676	13 073	62 566	370 535	135 318	626 168	603 356

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi seisuga 31.12.2008

	kuni 1 kuu	1 kuni 3 kuud	3 kuud kuni 1 aasta	1 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Diskon- teerimata rahavood kokku	Bilansiline väärtus
Laenukohustused (Lisa 13)	30 899	17 584	64 317	431 738	175 070	719 608	638 295
Tuletisinstrumendid (Lisa 16)	0	0	0	0	9 478	9 478	9 478
Võlad tarnijatele ja muud võlad ³ (Lisa 17)	159 091	0	0	0	0	159 091	159 091
Kokku	189 990	17 584	64 317	431 738	184 548	888 177	806 864

Lisa 2.2 Kapitaliriski juhtimine

AS Tallinna Lennujaama kõik aktsiad kuuluvad riigile. Otsused dividendide jaotamise, aktsiakapitali suurendamise või vähendamise osas teeb Eesti Vabariik (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kaudu).

Kontsern on viimastel aastatel kasutanud võörkapitali põhivarasse tehtavate investeeringute finantseerimiseks.

Võlakohustuste suhe omakapitali ning netovõla suhe kogukapitali

	31.12.2009	31.12.2008
Võlakohustused (Lisa 13)	565 001	638 295
Miinus: raha ja raha ekvivalendid ja üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid (Lisa 12)	49 441	214 895
Netovõlg (võlakohustused-raha ja raha ekvivalendid)	614 443	853 191
Omakapital	603 262	597 004

³ Kokku võlad tarnijatele miinus ettemaksed

Kogukapital (netovõlg + omakapital)	1 217 705	1 450 194
Võlakohustuste suhe kogukapitali	46%	44%
Netovõla suhe kogukapitali	50%	59%

Lisa 2.3 Õiglase väärtuse hinnangud

Kontserni hinnangul ei erine bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja kohustuste õiglased väärtused oluliselt seisuga 31.12.2009 ja 31.12.2008 kontserni konsolideeritud bilansis kajastatavatest jääkväärtustest. Kuna valdav osa kontserni pikaajalistest laenukohustustest on ujuva intressimääraga, mis muutub vastavalt muutustele rahaturu intressimäärades, siis nende õiglase väärtus ei erine oluliselt bilansilisest väärtusest. Ostjate vastu suunatud lühiajaliste nõuete ja tasumata arvete jääkväärtus, millest on maha arvatud allahindlused, võrdub hinnanguliselt nende õiglase väärtusega.

Kontsern on liigitanud õiglases väärtuses kajastatavad tuletisinstrumentid 2-le tasemele. Aktiivsel turul mittekaubeldavate finantsinstrumentide õiglase väärtus (näiteks avalikud tuletisinstrumentid) määratakse hindamismeetodeid kasutades. Hindamismeetodid maksimeerivad jälgitava turu andmete kasutamist, seal kus see on kättesaadav, ja toetuvad nii vähe kui võimalik üksuse spetsiifiliste hinnangutele. Kui kõik olulised instrumendi õiglase väärtuse määramiseks nõutud sisendid on jälgitavad, kajastuvad instrumendid tasemel 2.

Finantsinstrumentide väärtuse hindamiseks kasutatavad spetsiifilised hindamismeetodid hõlmavad:

- Noteeritud turuhinnad või kaupleja pakkumishind sarnastele instrumentidele.
- Intressimäära muutuste õiglase väärtus arvutatakse eeldatavate tuleviku rahavoogude, mis põhinevad jälgitavatel intressimäärade kõveratel, nüüdisväärtusena.

Lisa 2.4 Majanduskriisi mõjud kontsernile

Juhtkond on hinnanud globaalse likviidsuskriisi ja sellega kaasnenud üldise majanduskriisi mõjusid kontserni äritegevusele. Juhtkonna hinnangul on olulisemateks lühi- ja pikaajalisemateks ohtudeks:

- kontsernil ei pruugi olla võimalik leida mõistliku hinnaga finantseerimisallikaid investeerimisplaanide täitmiseks;
- pikaajaliselt jätkuva langenud nõudluse tõttu võib kontserni kasumlikkus väheneda;
- deebitoride võimalikud makseraskused võivad kaasa tuua kontserni nõuete väärtuse languse ning varasemast suuremad allahindluskahjumid.

Juhtkonna hinnangul on olulisemateks ohuks jätkuv reisijate arvu langus. 2009. majandusaastal langes reisijate arv võrreldes 2008. aastaga 26% (2008: kasv 5%). Samuti võimalus majanduskriisi tagajärjel kaotada strateegilise tähtsusega klient, kelle osakaal lennundustuludest moodustab 40%.

Juhtkond usub, et on võtnud kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada kontserni jätkusuutlikkus ja areng praegustes tingimustes.

Lisa 3. Olulised raamatupidamishinnangud

Konsolideeritud aastaruande koostamisel on kasutatud mitmeid raamatupidamishinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad aruandes kajastatud varasid ja kohustusi. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes. Alljärgnevad hinnangud omavad suurimat mõju käesolevas raamatupidamise aastaaruandes kajastatud finantsinformatsioonile.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/Initials L.P.
Kuupäev/date 18.03.10
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

1. Materiaalse põhivara kasuliku eluea hindamine

Materiaalse põhivara kasuliku eluea määramisel lähtutakse juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamise perioodi kohta. Senine kogemus on näidanud, et varade tegelik kasutusaeg on mõnikord osutunud mõnevõrra pikemaks kui varade hinnanguline eluiga (vt Lisa 4 „Jääkväärtusega null kasutuses olevate põhivarade soetusmaksumus”).

2009. aastal vaadati üle põhivara amortisatsiooni põhimõtted ning ühtlustati sarnaste arvel olevate ehitiste kasutusead vastavalt planeeritavale reaalsele kasutuseale. Olulisemad muudatused tehti lennuraja erinevate osade ja reisijate terminali kasutuseas võttes arvesse ka samades tegevusalades tegutsevate rahvusvaheliste ettevõtete praktikat. Sellega seoses vähenes 2009. a kulum 28 801 tuhande krooni võrra. Lisaks seoses majanduslangusega ning madalama kasutuskooormusega pikenes väljarenditavate ehitiste ja rajatiste tasuvusaeg ning reaalne kasutusiga. Sellest lähtuvalt pikendati vastavate varade eluiga.

Seisuga 31. detsember 2009 oli kontsernil materiaalsel põhivara jääkmaksumuses 2 162 906 tuhat kr (31. detsember 2008: 2 105 347 tuhat kr), aruandeperioodi amortisatsioonikulu oli 154 028 tuhat kr (2008: 137 816 tuhat kr) (Lisa 4). Kõikide varade kasuliku eluea ühe aastane muutmine, mõjutaks kasumit ligi 20 miljoni võrra (2008: 16 miljoni võrra).

2. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete hindamine

Nõuete hindamisel lähtub juhatus parimast talle teadaolevast informatsioonist arvestades ajaloolist kogemust. Nõuded hinnatakse alla siis, kui mõistlikul alusel on põhjust eeldada, et Kontsern ei saa tagasi kõiki nõuete esialgsete tingimuste kohaselt saadaolevaid summasid. Nõude väärtuse langusele viitavateks asjaoludeks loetakse võlgniku olulisi finantsraskusi, võlgniku pankroti või finantsilise ümberkorralduse tõenäosust ja maksete maksmata jätmist või maksmisega viivitamist

Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summat korrigeeritakse iga bilansipäeva seisuga, kasutades varasemale kogemusele tuginevaid andmeid selle kohta, kui palju ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuetest hilisemal perioodil laekub ning kui palju nõuetest, mille maksetähtajast polnud bilansipäeva seisuga möödunud üle 60 päeva, jääb hilisemal perioodil laekumata. Seisuga 31. detsember 2009 oli kontsernil ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid summas 378 tuhat krooni (31. detsember 2008: 635 tuhat krooni; 31. märts 2008: 206 tuhat krooni) (Lisa 9).

3. Materiaalse põhivara kaetava väärtuse hindamine

Juhtkond on teostanud vara kaetava väärtuse testi AS-i Tallinna Lennujaam kontserni kui raha teenivate üksuse kohta. Varade väärtuse testis kasutati diskonteeritud rahavoogude meetodit. AS-i Tallinna Lennujaam kontserni kohta on koostatud 5 aasta kasumiproгноosid.

Müügitulu kasv, muutuv- ja püsikulud on prognoositud varasemate perioodide tulemuste ning lähitulevikus plaanitavate strateegiliste arengute alusel. Lähtutud on konservatiivsest arengustsenaariumist. Arvutused on tehtud nominaalkasvu baasil, arvestades inflatsiooni mõju. Müügitulu prognoos põhineb järgnevatel olulistel eeldustel: Eesti SKP taastub 2013-ks aastaks 2007 aasta tasemele ning olulise turuosalusena lennufirmade tegevus on jätkuv.

Juhtkonna hinnangul on perioodil 2010-2014 AS-i Tallinna Lennujaam kontserni müügitulu kasv keskmiselt 6% aastas. Perioodil 2010-2014 on AS-i Tallinna Lennujaam EBITDA marginaal prognoositud 38%. Suuremaid investeeringuid on 2010 ning edasi aastatel planeeritud teostada struktuurifondide toel või koostööpartneri äriprojekti põhisel.

Järgneva viie aasta rahavoogude nüüdisväärtus ja lõppväärtus leiti kasutades diskontomäärana kaalutud keskmist kapitali tootluse määra, kus oodatav omakapitali (arvestades sektori keskmisi ootuseid) tootlus on 10,18% ja võlakapitali tootlus on 8,05%, mis on hinnanguline pankade poolt AS-i Tallinna Lennujaam kontsernile pakutav Eesti kroonis antava laenu intressimäär. Antud määr on leitud võttes aluseks valituse

pikaajalise võlakirja hinnangulist määra ning lisades kontsernile 2009-I aastal rakendunud riskimarginali. Väärtuse testides kasutatud diskontomäär on 9,1%.

Teostatud raha genereerivate üksusele läbiviidud vara väärtuse testi tulemus näitas, et vara kaetav väärtus ületab antud varaobjekti kaetavate varade bilansilist väärtust seisuga 31.12.2009 ja seisuga 31.12.2008, mistõttu kontserni juhtkonna hinnangul puudub vajadus varade allahindamiseks. Testitud raha teeniva üksuse kaetava väärtuse ja kaetava vara bilansilise väärtuse vahe seisuga 31.12.2009 on 111 215 tuh. krooni.

Kontserni juhtkonna hinnangul on kõik soetatud raha teeniva üksuse vara kaetava väärtuse testides rakendatud olulised eeldused realistlikud.

Lisa 4. Materiaalne põhivara

tuhandetes kroonides

	Ehitised ja		Masinad ja	Muu inventar, tööriistad, sisseseaded	Kokku
	Maa	rajatised	seadmed		
Saldo seisuga 31.12.2007					
Soetusmaksumus	54 258	742 488	330 062	29 869	1 156 677
Akumuleeritud kulum	0	-306 872	-160 255	-18 148	-485 275
Jääkmaksumus 31.12.2007	54 258	435 615	169 807	11 721	671 402
Kasutusele võtmata varad ja ettemaksed	0	677 456	11 173	4 946	693 575
Kokku materiaalne põhivara 31.12.2007	54 258	1 113 072	180 980	16 667	1 364 978
2008. a toimunud muutused					
Ostud ja parendused	59	970 681	477 745	39 973	1 488 459
Amortisatsioonikulu	0	-72 402	-53 553	-11 861	-137 816
Müüdud varad jääkväärtused	0	0	-532	0	-532
Mahakantud varad jääkväärtused	0	0	-791	-50	-841
Ümberklassifitseeritud müügiototel põhivaraks	0	0	730	0	730
Kasutusele võtmata varade ja ettemaksete ümberklassifitseerimine	0	-603 100	-2 018	-4 512	-609 629
Saldo seisuga 31.12.2008					
Soetusmaksumus	54 317	1 706 652	804 489	58 952	2 624 435
Akumuleeritud kulum	0	-372 757	-211 083	-19 169	-603 034
Jääkmaksumus 31.12.2008	54 317	1 333 895	593 405	39 783	2 021 401
Kasutusele võtmata varad ja ettemaksed põhivara eest	0	74 357	9 156	434	83 946
Kokku materiaalne põhivara 31.12.2008	54 317	1 408 252	602 561	40 217	2 105 347
2009. a toimunud muutused					
Ostud ja parendused	0	179 046	112 619	3 016	294 680
Amortisatsioonikulu	0	-67 743	-72 374	-13 911	-154 028
Müüdud varad jääkväärtused	0	0	-279	0	-279

Mahakantud varad jääkväärtused	0	-1 638	0	0	-1 638
Kasutusele võtmata varade ja ettemaksete ümberklassifitseerimine	0	-73 719	-7 042	-409	-81 170

Saldo seisuga 31.12.2009

Soetusmaksumus	54 317	1 881 731	913 865	61 919	2 911 833
Akumuleeritud kulum	0	-438 171	-280 500	-33 031	-751 702
Jääkmaksumus 31.12.2009	54 317	1 443 560	633 365	28 888	2 160 131
Kasutusele võtmata varad ja ettemaksed	0	638	2 114	25	2 776
Kokku materiaalne põhivara 31.12.2009	54 317	1 444 198	635 479	28 912	2 162 906

2009. aastal võeti laen lennukite maapealseks teenindamiseks vajalike seadmete ostmiseks. Antud vara ei klassifitseerinud laenukasutuskulutuste kapitaliseerimist nõudvatele tingimustele, mistõttu 2009. aastal ei ole laenukasutuse kulutusi kapitaliseeritud. Laenukulutuste kapitaliseerimise nõuet ei ole rakendatud ka 2008. aasta majandusaastale.

Kapitalirendi tingimustel ostetud põhivara (kontsern on rentnik)

	Jääk seisuga 31.12.2008		Arvestatud kulum	Jääk seisuga 31.12.2009
Soetusmaksumus	0	4 299	0	4 299
Akumuleeritud kulum	0	0	-1 033	-1 033
Jääkväärtus	0	4 299	-1 033	3 266

Kasutusrendi tingimustel rendile antud varad

	31.12.2009	31.12.2008
Soetusmaksumus	662 362	614 107
Akumuleeritud kulum aruandeaasta alguses	-163 963	-134 913
Aruandeaasta kulum	-16 237	-29 050
Jääkväärtus	482 162	450 144

Rendile antud varad kuuluvad kõik põhivaragruppi „Ehitised ja rajatised“.

Rendile antud varasid kasutatakse osaliselt oma äritegevuses ning osaliselt renditulu saamise eesmärgil.

Soetusmaksumus ja kulum on arvestatud vastavalt rendile antud vara osale. Rendile antud varadelt saadud tulud on avalikustatud Lisa 7.

Põhivara soetused lennujaamade ja tütarettevõtte lõikes

	2009	2008
Tallinna Lennujaam	133 774	1 414 906
Kärdla Lennujaam	2 987	318
Kuressaare Lennujaam	69 081	15 354
Tartu Lennujaam	62 277	48 535
Pärnu Lennujaam	39	3 323
Tallinn Airport GH	26 522	6 022
Ostud ja parendused kokku	294 680	1 488 459

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.P.
Kuupäev/date 18.03.10
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Regionaalsete lennujaamade põhivara soetusi on finantseeritud ERDF fondidest. Põhivaradega seotud sihtfinantseerimise kohustuse kohta on avaldatud info Lisa 15.

Jääkväärtusega null kasutuses olevate põhivarade soetusmaksumus

	31.12.2009	31.12.2008
Tallinna Lennujaam	98 927	56 005
Kärdla Lennujaam	6 298	6 248
Kuressaare Lennujaam	621	2 015
Tartu Lennujaam	15 793	7 335
Pärnu Lennujaam	19 588	19 140
Tallinn Airport GH	340	340
Jääkväärtusega null kasutuses olevad põhivarad kokku	141 567	91 084

Põhivara soetamise rahavoo aruande liigitus

	2009	2008
Põhivara ja kinnisvarainvesteeringute liikumine perioodis ⁴ (Lisa 4, 5, 6)	-53 390	-739 004
Perioodi arvestatud amortisatsioon (Lisa 4, 5, 6)	-159 127	-142 019
Mahakantud põhivara jääkväärtuses (Lisa 4)	-1 638	-841
Müüdud põhivara jääkväärtuses (Lisa 4)	-279	-532
Saadud raha põhivara müügist	190	639
Müügiootel põhivara gruppi üleviidud põhivara jääkväärtuses	0	730
Ümberklassifitseerimine	2 669	251
Muutus tarnijate kohustuses põhivara eest (Lisa 17)	-141 784	9 221
Mitterahalised põhivara soetused ⁵	29 580	0
Põhivara soetus ERDF vahenditest	134 892	0
Kapitalirendi kohustus (Lisa 13)	3 482	0
Tagasi makstud kapitalirendikohustused	-817	0
Põhivara rahavoog kokku	-184 589	-871 556

Lisa 5. Immateriaalne põhivara

tuhandetes kroonides

	Tarkvara	
	2009	2008
Soetusmaksumus seisuga 01.01.	16 121	8 137
Akumuleeritud kulum seisuga 01.01.	-5 348	-1 170
Jääkmaksumus seisuga 01.01.	10 773	6 967
Kasutusele võtmata varad ja ettemaksed põhivara eest seisuga 01.01.	0	5 146
Kokku immateriaalne põhivara seisuga 01.01.	10 773	12 113

Immateriaalse põhivara liikumised perioodil

Investeeringud immateriaalse põhivara soetusse	924	7 983
Arvestatud amortisatsioon	-5 068	-4 177
Kasutusele võtmata varade ja ettemaksete ümberklassifitseerimine	0	-5 146
Kokku perioodil toimunud liikumised	-4 143	-1 340

Soetusmaksumus seisuga 31.12.	17 045	16 121
-------------------------------	--------	--------

⁴ s.o põhivara ja kinnisvara investeeringute soetused, amortisatsioon, müügid ja mahakandmised

⁵ Estonian Airilt soetatud hoone, seadmed ja eritehnika tasaarveldati laenuõudega.

Akumuleeritud kulum seisuga 31.12.	-10 416	-5 348
Immateriaalse põhivara bilansiline jääkväärtus seisuga 31.12.	6 629	10 773

Lisa 6. Kinnisvarainvesteeringud

tuhandetes kroonides

	2009	2008
Soetusmaksumus seisuga 01.01.	20 351	20 351
Kogunenud kulum seisuga 01.01.	-19 911	-19 885
Kinnisvarainvesteeringute bilansiline väärtus seisuga 01.01.	440	466
Kinnisvarainvesteeringute liikumised perioodis		
Arvestatud amortisatsioon	-26	-26
Liikumised perioodil kokku	-26	-26
Soetusmaksumus seisuga 31.12.	20 351	20 351
Kogunenud kulum seisuga 31.12.	-19 937	-19 911
Kinnisvara investeeringute bilansiline jääkväärtus seisuga 31.12.	414	440

Lisa 7. Kasutusrent

tuhandetes kroonides

Renditulud on saadud ruumide, angaaride, maa ja reisijate registreerimissüsteemi (CUTE) töökohtade rendist (vt Lisa 22).

Tingimusliku rendina kajastatakse kontsessioone. Teenuste kontsessioonikokkuleppe puhul annab AS Tallinna Lennujaam kontsessiooni kehtivuse ajaks kontsessiooni saajale õiguse osutada teenust oma territooriumil. Lepingud on sõlmitud Eesti kroonides.

Renditulu

	2009	2008
Hooned, rajatised	24 824	23 577
Tingimuslik rent	26 902	37 176
Kokku renditulu	51 726	60 753

Järgmiste perioodide renditulu mittekatkestatavatest rendilepingutest ⁶	2009	2008
< 1 aasta	19 438	16 124
1 - 5 aastat	45 152	44 210
> 5 aasta	22 843	1 472
Kokku renditulu	87 433	61 806

Toodud andmed kasutusrenditulude kohta sisaldavad nii kinnisvarainvesteeringute kui ka materiaalse põhivara renditulu.

Rendikulu

⁶ Siin ei näidata tingimuslikku renti, kuna rendimäär ei ole fikseeritud vaid sõltub kliendi käibest.

	2009	2008
Sõiduaudod	668	558
Kokku rendikulu	668	558
Järgmiste perioodide kasutusrendimaksed mittekatkestatavatest rendilepingutest:		
	2009	2008
< 1 aasta	23	434
1 - 5 aastat	918	550
Kokku rendikulu	941	984

Kõikide mootorsõidukite kasutusrendilepingute alusvaluutaks on EUR. Lepingud ei sea piiranguid kontserni dividendi- ega finantseerimispoliitikale. Rendile võetud vara ei ole edasi antud allrendile.

Lisa 8. Varud

tuhandetes kroonides

	31.12.2009	31.12.2008
Toiduained	80	84
Kütus	367	460
Varud kokku	447	544

Lisa 9. Nõuded ja ettemaksed

tuhandetes kroonides

	31.12.2009	31.12.2008
Nõuded ostjate vastu		
Ostjatelt laekumata arved (Lisa 11)	46 787	32 905
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-378	-635
Nõuded ostjate vastu kokku	46 409	32 270
Ettemaksed	1 936	2 260
Intressi nõue	0	12
Viitlaekumised (Lisa 11)	258	0
Käibemaksu tagasinõue	16 307	12 051
Saamata põhivara sihtfinantseerimine (lisa 11)	4 640	0
Muud nõuded (Lisa 11)	22	102
Nõuded kokku	69 572	46 683

Nõuete ja ettemaksete õiglased väärtused ei erine oluliselt nende bilansilisest maksumusest. Nõuete laekumine ja ettemaksete eest saadavate teenuste ja kaupade laekumine ei ole tagatistega kaetud. Valdav osa kontserni nõuetest ja ettemaksetest on Eesti kroonides või eurodes. Valuutas fikseeritud nõuete summa on avalikustatud lisa 2.1.1.

Muutused ebatõenäoliselt laekuvates nõuetes

	2009	2008
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi alguses	-635	-263
Aruandeperioodil ebatõenäoliselt laekuvateks hinnatud nõuded	-585	-2 573
Lootusetuks hinnatud nõuded	842	2 144
Aruandeperioodil laekunud ebatõenäoliseks hinnatud nõuded	0	57
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi lõpul	-378	-635

Kontserni arvestuspõhimõtete kohaselt hinnatakse kõik nõuded, mille maksetähtajast on möödunud üle 90 päeva, täies ulatuses ebatõenäoliseks.

Lisa 10. Antud laen

tuhandetes kroonides

2009. aastal väljastas kontsern lühiajalise laenu AS-le Estonian Air summas 20 000 tuhat krooni. Laen tasaarveldati laenuvõtja poolt 2009. aastal täies osas kontsernile üleantud varaga ning bilansipäeva seisuga ei jäänud ülesse laenuvõtjate laenusaja vastu. Kontsern teenis sellelt tehingult 83 tuhat krooni intressitulu, mis kajastub finantstuludes (Lisa 28).

Lisa 11. Finantsinstrumentide jaotus kategooriate järgi

tuhandetes kroonides

Finantsvarade kirjed bilansis	31.12.2009	31.12.2008
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (Lisa 9)	51 071	33 007
Raha ja raha ekvivalendid (Lisa 12)	49 441	214 895
Kokku finantsvarade kirjed bilansis	100 512	247 902

Seisuga 31.12.2009

Finantskohustuste kirjed bilansis	Finantskohustused õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Muud finants- kohustused	Kokku
Võlakohustused (Lisa 13)	0	565 001	565 001
Võlad tarnijatele ja muud võlad ⁴ (Lisa 17)	0	15 776	15 776
Tuletisinstrumentid (Lisa 16)	22 579	0	22 579
Kokku finantskohustuste kirjed bilansis	22 579	580 777	603 356

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only

Intiaalid/Initials L. P.

Kuupäev/date 18.03.10

PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Seisuga 31.12.2008

Finantskohustuste kirjed bilansis	Finantskohustused õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande	Muud finants- kohustused	Kokku
Võlakohustused (Lisa 13)	0	638 295	638 295
Võlad tarnijatele ja muud võlad ⁴ (Lisa 17)	0	159 091	159 091
Tuletisinstrumendid (0)	9 478	0	9 478
Kokku finantskohustuste kirjed bilansis	9 478	797 386	806 864

Lisa 12. Raha ja raha ekvivalendid

tuhandetes kroonides

	31.12.2009	31.12.2008
Kassad	258	224
Arvelduskontod	22 939	1 590
Üleöödeposiit	26 244	213 081
Kokku	49 441	214 895

Raha ja raha ekvivalentide jaotus valuutade järgi vt. lisa 2.1.1.

Finantsvarade krediitkvaliteeti vaata lisast 2.1.4.

Lisa 13. Võlakohustused

tuhandetes kroonides

	31.12.2009	31.12.2008
Pikaajalised võlakohustused		
Pikaajalised pangalaenud	463 592	540 883
Pikaajalised kapitalirendikohustused	1 780	0
Kokku pikaajalised võlakohustused	465 372	540 883
Lühiajalised võlakohustused		
Pikaajaliste pangalaenude tagasimaksed järgmisel perioodil	96 292	92 113
Pikaajaliste pangalaenude intressikohustus seisuga 31.12	1 635	5 300
Kapitalirendikohustuste väljamakse järgmisel perioodil	1 702	0
Kokku lühiajalised võlakohustused	99 629	97 413
Kokku võlakohustused	565 001	638 295

Muutused võlakohustuses

	31.12.2009	31.12.2008
Bilansiline maksumus perioodi algul	638 295	294 978
Perioodi jooksul toimunud liikumised:		
Saadud pikaajaline laen	22 000	375 518
Tagasi makstud pikaajalised pangalaenud	-95 111	-36 480
Võetud pikaajalised kapitalirendikohustused (lisa 4)	4 299	0
Tagasi makstud kapitalirendikohustused (lisa 4)	-817	0
Muutus pikaajaliste laenuintresside kohustuses	-3 665	4 279
Bilansiline maksumus perioodi lõpul	565 001	638 295

Pikaajaliste pangalaenude põhiosa (nominaalväärtuses) ja tingimused

	Lepingu sõlmimine	Tagasimakse- tähtaeg	Garantii	Laenu summa tuh.EEK
EIB	23.10.1997	15.06.2012	Eesti Vabariigi garantii	156 466
NORDEA	15.11.2005	20.11.2012	Vt. Lisa 14	140 043
Nordic Investment Bank	31.01.2008	5.12.2017	Vt. Lisa 14	500 691
Swedbank	30.09.2009	30.03.2014	Vt. Lisa 14	22 000

Kõik võetud laenud on nomineeritud eurodes. ASi Tallinna Lennujaam poolt sõlmitud laenulepingutes Nordea pangaga on kehtestatud piirmäärad kontserni konsolideeritud finantsnäitajatele. Laenusaaaja omakapitali osakaal kogu bilansimahtu peab olema minimaalselt 32%. ASi Tallinna Lennujaam omakapital seisuga 31.12.2009 oli 603 milj. krooni (2008: 597 milj. krooni), bilansimaht (ilma sihtfinantseeringuta) oli 1 230 milj. krooni (2008: 1 429 milj. krooni). Seega moodustab omakapital bilansimahust 49% (2008: 42%). Kontsern ei ole panga kehtestatud piirmäärasid ületanud.

Juhtkonna hinnangul ei erine laenude õiglane väärtus bilansipäeval oluliselt nende bilansilisest väärtusest.

Seisuga 31.12.2009	EIB	NORDEA	NIB	Swedbank	KOKKU
Laenu jääk perioodi alguses	54 763	77 541	500 691	0	632 996
Tasutud laenu perioodil	-15 647	-20 834	-55 632	-2 998	-95 111
Saadud laen perioodil	0	0	0	22 000	22 000
Laenu jääk perioodi lõpus	39 117	56 707	445 059	19 002	559 885
Laenude intressi kohustus	15	85	1 534	0	1 635
Intressimäär	Perioodi keskmise 1,78%	6k Euribor +0,3%	6k Euribor +0,12%	6k Euribor +2,8%	

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.P.
Kuupäev/date 18.03.10
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Seisuga 31.12.2008	EIB	NORDEA	NIB	KOKKU
Laenu jääk perioodi alguses	70 410	98 375	125 173	293 958
Tasutud laenu perioodil	-15 647	-20 834	0	-36 480
Saadud laen perioodil	0	0	375 518	375 518
Laenu jääk perioodi lõpus	54 763	77 541	500 691	632 996
Laenude intressi kohustus	113	408	4 779	5 300
	Perioodi			
	keskmise	6k Euribor	6k Euribor	
Intressimäär	4,86%	+0,3%	+0,12%	

Kapitalirendikohustus

	2009	2008
Rendimaksete võlgnevus perioodi algul	0	0
Perioodi jooksul toimunud liikumised:		
Võetud kapitalirendikohustused	4 299	0
Tagasi makstud kapitalirendikohustused	-817	0
Rendimaksete võlgnevus perioodi lõpul	3 482	0

Rendilepingud ei sea piiranguid kontserni dividendi- ega finantseerimispoliitikale, lepingute lõppedes läheb omandiõigus üle kontsernile.

Kapitalirendile võetud vara ei ole edasi antud allrendile.

Kapitalirendi kaalutud keskmine intressimäär 2009 aastal: 4,1%

Lisa 14. Laenu tagatis ja panditud vara

Euroopa Investeeringispanga (EIB) laenule, mis võeti reisiterminali rekonstrueerimiseks, andis Eesti Vabariik garantii, kõikide AS-i Tallinna Lennujaam kontsern pankade suhtes laenulepingust tulenevate rahaliste kohustuste täieliku ja täpse täitmise, sealhulgas kõikide intressimaksete ja muude laenulepingu sätete kohaselt laenusaja poolt Pangale tasumisele kuuluvate summade tasumise kohta.

31.12.2009 ja 31.12.2008 seisuga on Eesti Vabariigi garantii ainult EIB laenul.

Nordea panga ja Nordic Investment Bank laenu tagatiseks varasid panditud ei ole, laenuleping näeb ette, et AS-i Tallinna Lennujaam kontsern ei tohi ilma panga eelneva kirjaliku nõusolekuta:

1. võõrandada, anda üürile, rendile või muul lepingulisel alusel kolmanda isiku kasutusse anda oma vara, kui see väljub igapäevase majandustegevuse raamest;
2. pantida oma vara või koormata seda mistahes muu piiratud asjaõigusega.

Lisa 15. Sihtfinantseerimine

tuhandetes kroonides

	2009	2008
Tegevuskulude sihtfinantseerimine		
Riigieelarvest määratud sihtotstarbeline eraldis ⁷	13 000	13 000
Tartu linnavalitsus	200	0
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus	54	0
Ühtekuuluvusfondilt (ISPA)	67	0
Tegevuskulude sihtfinantseerimine kajastatud tuluna	13 321	13 000
Varade sihtfinantseerimine		
Pikaajalised saadud sihtfinantseerimised perioodi alguse seisuga	949 950	547 000
Saadud toetused		
Saadud kodumaine sihtfinantseering	500	500
Saadud Ühtekuuluvusfondilt (ISPA)	0	401 400
Saadud Euroopa Regionaalarengu Fondilt (ERDF)	155 578	37 223
Saadud toetused kokku	156 078	439 123
Arvestatud tuludesse		
Kodumaine sihtfinantseerimine	-3 787	-7 894
Ühtekuuluvusfond (ISPA)	-32 582	-23 372
Euroopa Regionaalarengu Fond (ERDF)	-8 820	-4 907
Arvestatud tulusse kokku	-45 189	-36 173
Sihtfinantseerimisega soetatud varade ja sihtfinantseerimiskohustuse mahakandmine	-1 580	0
Pikaajalised saadud sihtfinantseerimised perioodi lõpu seisuga	1 059 258	949 950

2009. aastast muutus ERDFi sihtfinantseerimise maksmise kord, 2009. aastal tasuti kontserni arvelduskontole 16 667 tuhat krooni, ülejäänud tasuti rakendusüksuse poolt abikõlblike kulude osas otse tarnijatele. Rakendusüksus asub AS-i Tallinna Lennujaam koosseisus, mis tähendab, et Eesti Vabariigi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on andnud AS-le Tallinna Lennujaam üle sihtfinantseerimise rakendamise juhtimise korraldamise ja elluviimise tagamise. Rakendusüksuse tehinguid arvelduskontol kajastatakse bilansis real "Nõuded ja ettemaksed". Bilansipäeva seisuga arvelduskontol jääk puudus (31.12.2008: jääk puudus).

2008. aasta olulisemad ERDFi poolt rahastatud soetused

Tartu lennujaama lennuraja pikendamine, uue piirdeaia ehitamine, olemasoleva lennuraja ülekatte tegemine ning lennujuhtimise torni renoveerimine.

Kuressaare lennujaama soetati lennujuhtimise torni seadmeid.

⁷ Toetus on ette nähtud regionaalsete lennujaamade (Kärdla-, Kuressaare-, Tartu- ja Pärnu Lennujaam) käigus hoidmiseks.

2009. aasta olulisemad ERDFi poolt rahastatud soetused

Tartu lennujaama reisijate terminali rekonstrueerimine, hooldetehnikale garaaž ehitus. Uuendati rajatulede süsteem ja alajaama, soetati rajahooldustehnikat.

Kuressaare lennujaama soetati reisijatrapp, kemikaalipuistur. Rekonstrueeriti lennurada, perroon ja piirdeaed, uuendati tulede-, sadevete- ja meteosüsteemid. Samuti rekonstrueeriti Ruhnu lennuvälja lennurada.

Kärdla lennujaamas rekonstrueeriti reisijate terminal.

ERDF toetusega soetatud varad soetusmaksumus ning ERDFi rahastatud osa lennujaamade lõikes

	PV soetusmaksumus		ERDF osa	
	2009	2008	2009	2008
Kärdla lennujaam	3 206	0	3 206	0
Kuressaare lennujaam	74 560	3 996	73 703	2 992
Tartu lennujaam	81 067	48 476	78 668	33 980
Kasutusele võtmata varad ja ettemaksed	0	5 748	0	251
Lennujaamad kokku	158 833	58 220	155 578	37 223

Lisa 16. Tuletisinstrumendid

tuhandetes kroonides

Intressi swap

	1. Ujuva intressimääraga Nordea Panga laenu intressikulu fikseerimiseks (interest-rate swap):	2. Ujuva intressimääraga Nordic Investment Bank laenu intressikulu fikseerimiseks (interest-rate swap):	3. Ujuva intressimääraga Nordic Investment Bank laenu intressikulu fikseerimiseks (cancellable swap):
tehing sõlmiti:	17.11.2005;	16.03.2007;	30.01.2009
alguskuupäev:	21.11.2005;	17.09.2007;	16.03.2009
Lõppkuupäev:	20.11.2012;	15.09.2017;	15.09.2017
nominaalsumma:	140 042 tuhat krooni;	78 233 tuhat krooni;	206 883 tuhat krooni;
Fikseeritud intressimäär:	3,04%.	4,015%.	2,395%

Muutused intressi swapi osas

	2009	2008
Õiglase väärtus aruandeperioodi algul	-9 478	5 027
Tuletisinstrumentide kasumiaruandes kajastatud õiglase väärtuse muutus (lisa 29)	-15 179	-12 146
Arveldatud rahas (laekunud)	-2 115	-2 359
Arveldatud rahas (makstud)	4 193	0
Õiglase väärtus perioodi lõpul	-22 579	-9 478

Lisa 17.Võlad ja ettemaksed

tuhandetes kroonides

	31.12.2009	31.12.2008
Võlad tarnijatele		
Võlad põhivara eest	5 995	147 779
Võlad kaupade ja teenuste eest	9 782	11 312
Ettemaksed toodete ja teenuste eest	261	58
Võlad tarnijatele kokku	16 038	159 149
Maksuvõlad (Lisa 18)	9 441	10 305
Viitvõlad töötajatele (Lisa 19)	12 932	14 484
Muud viitvõlad	264	16
Võlad ja ettemaksed kokku	38 675	183 955

Lisa 18.Maksuvõlad

tuhandetes kroonides

	31.12.2009	31.12.2008
Ettevõtte tulumaks	57	69
Tulumaks töötasudelt ja erisoodustustelt	2 744	3 502
Sotsiaalmaks töötasudelt ja erisoodustustelt	5 220	6 287
Töötuskindlustusmakse	597	139
Pensionikindlustus	58	235
Maamaks	696	0
Aktsiis	69	73
Maksuvõlad kokku	9 441	10 305

Lisa 19.Viitvõlad töötajatele

tuhandetes kroonides

	31.12.2009	31.12.2008
Arvestatud, kuid väljamaksmata palk	5 830	5 890
Puhkusetasu kohustus	7 093	8 527
Muud võlad töötajatele	9	67
Viitvõlad kokku	12 932	14 484

Lisa 20.Eraldised

Kontsernil on seisuga 31.12.2009 bilansis kajastatud eraldis summas 633 tuhat krooni (31.12.2008: eraldised puudusid), mis on moodustatud kuna kontsern on võtnud kohustuse vastavalt nõukogu otsusele maksta sundüürnikule kolimistoetust uuele elamispinnale kolimisel.

Lisa 21. Omakapital

Kõik AS Tallinna Lennujaam aktsiad kuuluvad Eesti Vabariigile. Nende valitsejaks ja aktsionäriõiguse teostajaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, mida esindab aktsionäride üldkoosolekul majandus- ja kommunikatsiooniminister.

	31.12.2009	31.12.2008
Aktsiakapital (tuhandetes kroonides)	359 859	359 859
Aktsiate arv (tk)	3 599	3 599
Aktsiate nimiväärtus (kroonides)	100	100

Kontserni emaettevõtte aktsiakapital seisuga 31.12.2009 koosneb 3 599 lihtaktsiast nimiväärtusega 100 krooni, mille eest on täielikult tasutud.

Kontserni jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2009 moodustas 207 417 (31. detsember 2008: 201 159) tuhat krooni. Dividendide väljamaksmisel omanikele kaasneb tulumaksukulu 21/79 netodividendina väljamakstavalt summalt. Seega on bilansipäeva seisuga eksisteerinud jaotamata kasumist omanikele võimalik dividendidena välja maksta 163 859 tuhat krooni (31. detsembril 2008: 158 916 tuhat krooni) ning dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks summas 43 558 tuhat krooni (31. detsembril 2008: 42 243 tuhat krooni).

Lisa 22. Müügitulu

tuhandetes kroonides

	2009	2008
Lennundustulu		
Maandumistasud	90 252	132 073
Reisijatasud	77 039	136 015
Parkimistasud	4 328	4 815
Julgestustasu	23 284	0
Starditasud	70	34
Navigatsioonitasud	523	373
Lennundustulu kokku	195 496	273 310
Lennukite käitlemistulu	73 523	37 102
Renditulud (Lisa 7)		
Kinnisvarainvesteeringute üür	1 124	1 210
Terminali ruumide üür	10 632	12 430
Kaubaterminali ruumide üür	9 672	7 752
Muu kinnisvara ruumide üür	52	130
Muu rent	3 346	2 056
Kontsessioonid tegevusest reisiterminalis	21 888	29 914
Kontsessioon kütuse müügitul	3 040	4 700
Kontsessioon lennukite käitlusest	1 167	1 814
Kontsessioon turvateenistusest	231	184
Kontsessioon taksode teenuselt	575	563
Renditulud kokku	51 727	60 753

Muud müüdud teenused

Reklaamiteenus	7 467	6 216
Autode parkimisteenus	15 452	20 886
Vahendatavad teenused	14 375	16 755
Muud osutatud teenused	10 679	12 253
Muud müüdud teenused kokku	47 973	56 110
Müügitulu kokku	368 719	427 276

Lisa 23. Muud äritulud

tuhandetes kroonides

	2009	2008
Tuludesse arvestatud varade sihtfinantseerimine (Lisa 15)	46 769	36 173
Tegevuskulude sihtfinantseerimine (Lisa 15)	13 321	13 000
Kasum masinate ja seadmete müügist	35	107
Muud tulud	129	3 476
Muud äritulud kokku	60 254	52 756

Lisa 24. Kaubad, toore, materjal ja teenused

tuhandetes kroonides

	2009	2008
Kaubad, materjal ja teenused		
Infrastruktuurikulud ⁸	25 219	29 340
Hoonete remondi- ja rekonstrueerimise kulud	4 027	14 286
Lennuvälja majandamise kulud	8 322	5 758
Rajatiste remondi ja rekonstrueerimise kulud	1 314	5 141
Maamaks	2 414	2 391
Vahendatavad teenused	11 498	13 291
Sisseostetud valve ja turva teenus	30 325	38 340
Muud turva-, pääste- ja julgestusteenused	3 813	4 354
Vara ja vastutuskindlustused	3 151	4 677
Lennuvälja hooldustehnika kulud	13 602	17 021
IT ja sidekulud	6 978	7 400
Kaubad, materjal ja teenused kokku	110 663	141 999

⁸ Infrastruktuurikulud siia kuuluvad hoonete, reisiterminalide ja rajatiste kommunaalkulud, kommunaalsüsteemide korrashoiu kulud, varakindlustus, reisiterminalide mööbel jm väikevara.

Lisa 25. Mitmesugused tegevuskulud

tuhandetes kroonides

	2009	2008
Koolituskulud	1 441	2 819
Eri- ja vormiriietused	1 018	1 508
Turundus ja avalikud suhted	1 823	4 956
Kantseleikulud	409	607
Kontori inventari majandamise kulud	567	806
Administreerimiskulud	1 670	5 184
Töölähetused	695	1 453
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	584	2 516
Mitmesugused tegevuskulud kokku	8 207	19 849

Lisa 26. Tööjõukulud

tuhandetes kroonides

	2009	2008
Töötasu	67 599	67 431
Puhkusetasud	7 742	10 312
Lisatasud	6 357	9 038
Preemiad ja tulemustasud	1 708	6 418
Hüvitised	420	2 574
Toetused	66	81
Muud koosseisuvälised töötasud	735	684
Tööjõukulu klassifitseeritud erisoodustusena	403	707
Tööjõukulud kokku	85 030	97 244

	2009	2008
Sotsiaalmaks töötasudelt ja toetustelt	25 394	28 384
Sotsiaalmaks puhkusekohustuselt	2 535	3 366
Sotsiaalmaks erisoodustustelt	284	347
Tulumaks erisoodustustelt	181	221
Töötuskindlustusmakse	701	235
Töötuskindlustusmakse puhkusekohustuselt	126	29
Tööjõukulu sotsiaalmaksud kokku	29 221	32 582

AS-i Tallinna Lennujaam kontsernis töötas 2009. aastal keskmiselt 457 töötajat (2008: 414).

Initsialiseeritud ainult identitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initialed L.P.
 Kuupäev/date 18.03.10
 Pildivõetud/Printed Tallinn

Lisa 27. Muud ärikulud

tuhandetes kroonides

Muud ärikulud	2009	2008
Riigilõivud	352	329
Kahjum masinate ja seadmete müügist	176	0
Valuuta kursivahed (v. a. finantstulud ja -kulud)	-70	4
Kahjutasud, viivised, trahvid	74	7
Liikmemaksud	172	167
Sponsorlus	35	130
Muud kulud	686	891
Muud ärikulud kokku	1 425	1 528

Lisa 28. Finantstulud

tuhandetes kroonides

	2009	2008
Intressitulud deposiitidelt	2 151	2 579
Intressitulu laenudelt	83	0
Valuutakursi kasumid	106	178
Finantstulud kokku	2 340	2 757

Lisa 29. Finantskulud

tuhandetes kroonides

	2009	2008
Intressikulu võetud laenudelt	14 421	17 835
Derivatiivi õiglase väärtuse muutus (0)	15 179	12 146
Kapitalirendi intressikulu	72	0
Muud finantskulud	0	2
Valuutakursi kahjumid	158	130
Finantskulud kokku	29 830	30 113

Lisa 30. Bilansivälised varad ja tingimuslikud ning siduvad tulevikukohustused**Potentsiaalsed maksurevisjonist tulenevad kohustused**

Maksuhaldur ei ole algatanud ega läbi viinud kontserni ettevõtete maksurevisjoni ega üksikjuhtumi kontrolli üheski kontserniettevõttes. Maksuhalduril on õigus kontrollida kontserni ettevõtete maksuarvestust kuni 6 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv. Juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata kontsernile olulise täiendava maksusumma.

Tagatised, garantiid, siduvad tulevikukohustused ja kohtuvaidlused

Siduvaks kohustuseks on Kontserni poolt sõlmitud laenulepingus kehtestatud piirmäärad kontserni konsolideeritud finantsnäitajatele.

Lisa 31. Bilansipäevajärgsed sündmused

Riigi eraõiguslikes juriidilistes isikutes osalemise seaduse kohaselt kinnitab riigi äriühingu makstava dividendisumma Vabariigi Valitsus. Aruande kinnitamise hetkeks ei olnud vastavat määrust, mis määraks kontsernile dividendide maksmise, ilmunud.

Lisa 32. Tehingud seotud osapooltega

Kontsern loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele. AS Tallinna Lennujaam loeb seotud osapoolteks:

- omanikke (emaettevõtte ning emaettevõtet kontrollivad või selle üle olulist mõju omavad isikud));
- tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
- eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid;
- seotud osapoolteks loetakse kõiki avaliku sektori üksusi ning nende valitseva mõju all olevaid äriühinguid, sihtasutusi ja mittetulundusühinguid.

Juhatus ja nõukogu

Nõukogu ja juhatuse töötasu moodustas 2009. aastal 3 842 tuhat krooni (2008. aastal 3 955 tuhat krooni).

AS Tallinna Lennujaam on andnud juhatuse liikmete käsutusse ametiautod, teenistusleping ei näe ette lahkumishüvitiste maksmist.

Ostud ja müügid järgmistelt(-le) seotud osapooltelt(-le):

Tabelis toodud riigi kontrolli või olulise mõju all olevate üksuste nõuded ja kohustused sisaldavad ka saldosisid Maksu-ja Tolliametiga.

Müügid	2009	2008
Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad üksused	5 436	4 514
Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad sidusettevõtted ⁹	89 237	103 932
Juhtkonna liikmetega seotud ettevõtted	8	0
Ostud	2009	2008
Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad üksused ja äriühingud	19 977	20 406
Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad sidusettevõtted	2 288	601
Juhtkonna liikmetega seotud ettevõtted	276	715

⁹ real kajastuvad peamiselt tavapärased äritehingud, suurim klient selles grupis on AS Estonian Air.

Nimetatud tehingutest on kontsernil seotud osapoolte vastu ja ees järgmised nõuded ja kohustused (kajastatud ridadel nõuded ostjate vastu ning kohustused tarnijate ees):

Nõuded	31.12.2009	31.12.2008
Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad üksused ja äriühingud	16 029	10 574
Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad sidusettevõtted	17 004	4 514
Kohustused	31.12.2009	31.12.2008
Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad üksused ja äriühingud	7 205	7 991
Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad sidusettevõtted	179	126
Juhtkonna liikmetega seotud ettevõtted	35	99

Seotud osapoolte vastu olevates nõuetes ei ole 2009 ega ka 2008. aastal teostatud allahindluseid.

Lisa 33. Majandustegevuse jätkuvus

31.12.2009 aasta seisuga on ASi Tallinna Lennujaam käibekapital negatiivne 19 miljonit kr (2008: 29 miljonit kr). Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes kontserni tegevuse jätkumisest, sest juhtkonna hinnangul ei tekita negatiivne käibekapital 2009. aastal kontsernile majandusraskusi kuna arvestades kontserni äritegevuse rahavooge ja kapitalstruktuuri ei ole juhtkonnal põhjust kahelda kontserni võimes täita võetud kohustusi.

2008. aastal investeeris AS Tallinna Lennujaam lennuliiklusalade rekonstrueerimisse ja reisiterminali uue osa ehitusse 1,3 miljardit krooni. Investeeringuid rahastati osaliselt võõrkapitaliga. Seoses laenukoormuse suurenemisega ületavad kuni 2012 aastani Tallinna Lennujaam AS lühiajalised kohustused käibevara. Laenukohustusi tasub Tallinna Lennujaam AS jooksvast majandustegevusest genereeritud rahavoogude arvel.

2009. aastal vähenesid oluliselt AS-i Tallinna Lennujaam reisijate ja kaubaveo mahud, samas kasvas teenindavate lennukite maht. Müügitulu kahanes võrreldes 2008 aastaga 13% (2008/2007: kasv 10%) Tulude ja tegevuse vähenemisest tulenevalt vähendati oluliselt ka kulusid, kulud kahanesid võrreldes 2008. aastaga 20% (2008/2007: kasv 33%).

Vajadusel on AS-il Tallinna Lennujaama võimalus kasutada 2009. aastal sõlmitud, kuid seisuga mitte kasutatud arvelduskrediidilepingu limiiti. Arvelduskrediidi limiit on 20 miljonit krooni.

2010 aastaks on kontsern prognoosinud lennuliikluse elavnemist 5% ulatuses võrreldes 2009 aastaga. Eeskujulik infrastruktuur, organisatsiooni kohanemisvõime ja kliendikesksus tagavad ASi Tallinna Lennujaam tegevuse jätkusuutlikkuse.

Lisa 34. Konsolideerimata finantsaruanded

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele on lisades avaldatud informatsioon konsolideeriva üksuse konsolideerimata põhjaruannete kohta (emaettevõtte kasumiaruanne, bilanss, rahavoogude aruanne ning omakapitali muutuste aruanne). Emaettevõtte põhjaruanded on koostatud kasutades samu arvestusmeetodeid ja hindamisaluseid, mida on kasutatud konsolideeritud aruannete koostamisel, va tütar- ja sidusettevõtted, mida kajastatakse emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes nende soetusmaksumuses.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks	
Initialed for the purpose of identification only	
Initsiaalid/Initials	L. P.
Kuupäev/Date	18.03.10
Proovialkandja/Prover, Tallinn	

Konsolideerimata bilanss

tuhandetes kroonides

	31.12.2009	31.12.2008
VARAD		
Põhivara		
Pikaajalised finantsinvesteeringud	16 078	16 078
Materiaalne põhivara	2 126 889	2 091 199
Immateriaalne põhivara	5 841	10 548
Kinnisvarainvesteeringud	414	440
Põhivara kokku	2 149 222	2 118 265
Käibevara		
Varud	447	544
Nõuded ja ettemaksed	57 808	39 392
Raha	33 107	207 501
Käibevara kokku	91 362	247 437
VARAD KOKKU	2 240 584	2 365 702
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Pikaajalised kohustused		
Laenukohustused	449 495	540 883
Sihtfinantseerimine	1 059 258	949 949
Tuletisinstrumentid	22 579	0
Pikaajalised kohustused kokku	1 531 332	1 490 832
Lühiajalised kohustused		
Laenukohustused	94 284	97 413
Võlad ja ettemaksed	31 142	179 881
Tuletisinstrumentid	0	9 478
Eraldised	633	0
Lühiajalised kohustused kokku	126 059	286 772
KOHUSTUSED KOKKU	1 657 391	1 777 604
OMAKAPITAL		
Aktsiakapital	359 859	359 859
Kohustuslik reservkapital	35 986	35 986
Jaotamata kasum	187 348	192 253
OMAKAPITAL KOKKU	583 193	588 098
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	2 240 584	2 365 702

Initsiaallõpetatud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initiale L.P.
 Kuupäev/date 18.03.10
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Konsolideerimata koondkasumiaruanne

tuhandetes kroonides

	2009	2008
Müügitulu	306 323	388 529
Muud äritulud	60 220	52 668
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-95 830	-133 104
Mitmesugused tegevuskulud	-6 348	-18 510
Tööjõukulud		
<i>Palgakulu</i>	-63 299	-81 184
<i>Sotsiaalmaks</i>	-21 775	-27 212
Tööjõukulud kokku	-85 075	-108 396
Põhivara kulum	-156 104	-141 201
Muud ärikulud	-1 312	-1 394
Ärikasum	21 874	38 592
Finantstulud ja -kulud		
Finantstulud	2 234	2 579
Finantskulud	-29 013	-29 971
Finantstulud ja -kulud kokku	-26 778	-27 391
Aruandeaasta puhaskasum	-4 904	11 201
Aruandeaasta koondkasum	-4 904	11 201

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials B.P.
 Kuupäev/date 18.03.10
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Konsolideerimata rahavoogude aruanne

tuhandetes kroonides

	2009	2008
PÕHITEGEVUSE RAHAVOOD		
Laekumised klientidelt	305 901	586 364
Tarnijatele ja töötajatele tasutud	-220 906	-418 591
Saadud intressitulu	2 176	2 654
Makstud intressid	-19 508	-11 271
Saadud sihtfinantseerimine riigi eelarvest	13 000	13 000
Rahavood põhitegevusest kokku	80 663	172 156
INVESTEERIMISTE RAHAVOOD		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-179 379	-865 972
Laekunud materiaalse põhivara müügist	76	639
Rahavood investeeringutest kokku	-179 303	-865 333
FINANTSEERIMISTE RAHAVOOD		
Saadud laenu	0	375 518
Saadud laenu tagasimaksed	-92 113	-36 480
Laekunud sihtfinantseerimine	0	517 871
Tagasimakstud kapitalirendi kohustused	16 613	
Rahavood finantseerimisest kokku	-75 753	856 909
PUHAS RAHAVOOG	-174 393	163 732
Raha ja raha ekvivalendid perioodi algul	207 501	43 769
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpul	33 107	207 501
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-174 393	163 732

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initialed _____ L. P.
 Kuupäev/date _____ 18.03.10
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

tuhandetes kroonides

	Aksiakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2007	359 859	22 855	194 182	576 897
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	13 130	-13 130	0
2008. a. koondkasum	0	0	11 201	11 201
Saldo seisuga 31.12.2008	0	0	-4 904	-4 904
2009. a koondkasum	359 859	35 986	187 348	583 193
Saldo seisuga 31.12.2009	0	0	-4 904	-4 904

AS Tallinna Lennujaam (emaettevõtte) korrigeeritud omakapitali aruanne

tuhandetes kroonides

	2009	2008
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	583 193	588 098
Tütarettevõtte bilansiline väärtus emaettevõtte konsolideerimata bilansis (miinus)	-16 078	-16 078
Tütarettevõtte väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil (pluss)	36 147	25 118
Kokku	603 262	597 137

Initsiaalseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L. P.
 Kuupäev/date 18.03.10
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

SÖLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

AS Tallinna Lennujaam aktsionärile

Oleme auditeerinud kaasnevat AS Tallinna Lennujaam ja selle tütarettevõtte (kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2009, konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet ja konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatuse kohustuseks on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õige ja õiglane esitamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, nõuetega. Selle kohustuse hulka kuulub asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta; asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine; ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamishinnangute tegemine.

Audiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunnet, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ning esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õigesti ja õiglaselt kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2009 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Tiit Raimla
AS PricewaterhouseCoopers

Laile Kaasik
Vandeaudiitor

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Eelmiste perioodide jaotamata kasum 31.12.2008	201 158 749
2009. aasta puhaskasum	6 258 302

Kokku jaotuskõlbulik kasum seisuga 31.12.2009 **207 417 050**

Juhatus teeb ettepaneku 2009. a. puhaskasum summas 6 258 302 krooni jätta jaotamata ning kanda jaotamata kasumisse.

Jaotamata kasumi jääk peale kasumi jaotamist **207 417 050**

Rein Loik juhatuse esimees

19. märts 2010

Einari Bambus juhatuse liige

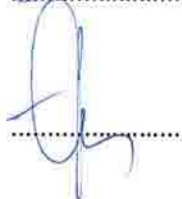
19. märts 2010

Anneli Turkin juhatuse liige

19. märts 2010

Erik Sakkov juhatuse liige

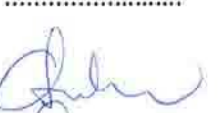
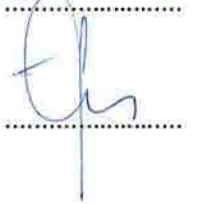

19. märts 2010

MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRJAD

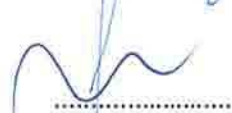
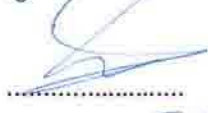
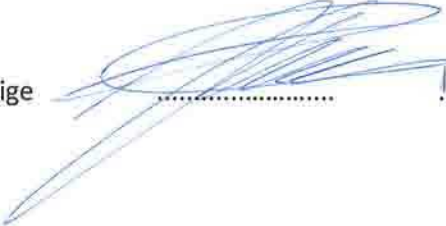
Juhatus on koostanud 2009. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande. Juhatus kinnitab majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust.

Juhatus:

Rein Loik	juhatuse esimees		19. märts 2010
Einari Bambus	juhatuse liige		19. märts 2010
Anneli Turkin	juhatuse liige		19. märts 2010
Erik Sakkov	juhatuse liige		19. märts 2010

Nõukogu on juhatuse poolt koostatud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, millele on lisatud audiitori järeldusotsus ja kasumi jaotamise ettepanek, läbi vaadanud ja heaks kiitnud. Nõukogu kinnitab majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust.

Nõukogu:

Toivo Jürgenson	nõukogu esimees		19. märts 2010
Peeter Laurson	nõukogu liige		19. märts 2010
Arto Aas	nõukogu liige		19. märts 2010
Rannar Vassiljev	nõukogu liige		19. märts 2010
Väino Linde	nõukogu liige		19. märts 2010
Viljar Arakas	nõukogu liige		19. märts 2010

Aruande elektroonilised kinnitused

Aktsiaselts Tallinna Lennujaam (registrikood: 10349560) 01.01.2009 - 31.12.2009 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Kinnitaja nimi	Kinnitaja roll	Kinnituse andmise aeg
Ester Kodar	Sisestaja	28.06.2010
Resolutsioon:	Ester Kodar	

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EEK)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Lennuväljade ja lennujaama reisiterminalide töö	52231	291677500	79.11%	Jah
Muud õhutransporti teenindavad tegevusalad	52239	76948250	20.87%	Ei
Muu mujal liigitamata koolitus	85599	93250	0.03%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6388700
Faks	+372 6388333
E-posti aadress	administration@tll.aero